

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50

Pastatymai:
Amerikoje \$1.50
Pietų Amerikoje 1.75
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojami kainos laikui bėgant.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 52

Keleivio Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GRUODŽIO (DECEMBER) 28, 1949

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1906, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atakiro Numerio
Kaina 7 centai

44 METAI

Amerika Rupinsis Išlaikyti Jugoslavų Nepriklausomybę

Užtikrina Jugoslavijai Pagalbą, Jei Rusija Pultų; Įspėjimas Rusijai Elgtis Atsargiai Balkanuose; Jugoslavija Pasirašė Prekybos Sutartį su Anglija Penkiems Metams

Amerikos vyriausybė pranešė Jugoslavijai, kad Amerika yra priešinga bet kokiai agresijai ir todėl, jei rusų armijos puls Jugoslaviją, Amerika duos Jugoslavijai pagalbą, kaip Graikijai ir Turkijai. Jugoslavija nėra Atlanto Sąjungos narys, todėl Amerika negalėjo jai pažadėti karinės pagalbos, bet Graikijai ir Turkijai irgi nėra Atlanto Sąjungos nariai, bet Amerikos pagalbą jos gauna, kad galėtų gintis nuo priešų puolimo.

Amerikos nusistatymą saugoti Jugoslavijos nepriklausomybę viešai paskelbė naujasis Amerikos ambasadorius Jugoslavijai, George V. Allen, o prezidentas Trumanas jo pareiškimą patvirtino. G. V. Allen sakė, kad Amerika "yra lygiai priešinga agresijai prieš Jugoslaviją, kaip ir prieš bet kurią kitą šalį ir lygiai taip pat suinteresuota išlaikyti Jugoslavijos suverenitetą."

Tai nėra Jugoslavijos sienų garantija, bet Amerika nedviprasmiškai įspėjo Rusiją, kad ji negalės Balkanuose elgtis, kaip ji nori. Baigiant senus metus Jugoslavija ir Anglija susitarė dėl naujos prekybos sutarties ir sutarė per penkis metus apsieisti \$560,000,000 vertės prekėmis. Šita prekybos sutartis užtikrina Jugoslavijos ekonominę nepriklausomybę nuo Maskvos.

PER ŠVENTES ŽUVO VIRŠ 500 ŽMONIŲ

Per ilgą švenčių savaitę, nuo penktadienio vakarės iki pirmadienio nakties, Amerikoje ant kelių automobilių nelaimėse žuvo 385 žmonės, o kitose švenčių nelaimėse žuvo virš pusantro šimto žmonių. Iš viso virš 500 žmonių žuvo nuo įvairiausių nelaimių. Naujojoje Anglijoje per šventes žuvo 32 žmonės.

Paskelbė Indonezijos Nepriklausomybę

Olandijos karalienė Juliana gruodžio 27 d. proklamuavo Indonezijos nepriklausomybę po virš 300 metų olandų valdymo. 77 milijonai gyventojų Jungtinės Indonezijos Valstybės įėjo į nepriklausomųjų tautų skaičių.

ATVYKO 112,000 DP

Iš viso į Ameriką jau atvyko 112,000 išvietintųjų žmonių, iš to skaičiaus lietuvių yra 16,000. Dar gali atvykti 88,000, pagal kongreso išleistą įstatymą.

Stalinas Turi Šešioliką Dukterų

Maskvos radio, Stalino gimtadienio proga, tarp kitų liaupsinimų paskelbė, kad "Stalinas yra didžiausias pasaulio tėvas," nes jis turįs šešioliką dukterų. Kad žmonės nepamanytų, jog Stalinas tikrai daugina savo veislę, kaip kralikas, radio paaiškino, kad jo dukterys tai esančios "šešiolika respublikų," sujungtų Sovietų Sąjungoje. Tas radio užmiršo pridėti, kad Stalino "dukterys" atsirado per išprievartavimą tautų apsišprendimo teisės ir demokratijos.

Policija Gaudo Unijinius Banditus

Federalinė policija (F. B. I.) ir Detroito policija deda visas pastangas išaiškinti politinius banditus, kurie praeitį savaitę bandė dinamitu išsprogdinti automobilių unijos buveinę Detroito. 39 lazdelės dinamito rastos prie unijos namo, bet dinamitas neišsprogo. Prezidentas įsakė, kad FBI dėtų visas pastangas baigti terorą prieš automobilių uniją ir jos vadus.

Protestonai ir Žydai Nemano "Grįžti"

Protestonų ir žydų vadai, tuoj po popiežiaus kvietimo "grįžti" į katalikų bažnyčią arba į ją įstoti, pareiškė, kad jie neturi jokios intencijos tuo kvietimu pasinaudoti, o Canterbury Arkivyskupas pasakė, kad iš pirmesnių Anglijos bažnyčios atsisakymų "musų kelias yra visai aiškus."

Kiti protestonų ir žydų vadai sakė, kad jie nesupranta, kodėl popiežius vieną bažnyčią vadina "tikrąja bažnyčia". Daugelis protestonų plačiau paaiškino, kodėl jie nemato reikalo "grįžti."

Prancūzų Laikraštis Manchestere Užsidarė

Manchester, N. H., ėjęs prancūzų kalba laikraštis "L'Avenir National" laikinai užsidarė dėl stokos lėšų. Laikraštis ėjo nuo 1888 metų kas savaitę, nuo 1895 metų jis ėjo, kaip dienraštis, o nuo 1949 metų pradžioje buvo leidžiamas tris kartus per savaitę. Dabar jis visai sustojo, bet jei rasis rėmėjų, laikraštis keta ir vėl pasirodyti.

LIETUVAITE SIUNČIA STALINUI DOVANA

Išvietinta lietuvė, Gražina Šimkienė, atvykusi į Ameriką, nutarė pasiųsti Stalinui bibliją, kad ji atvertus į gerą kelią, kad jis mažiau žmones bepersekiojotų ir nebekankintų lietuvių koncentracijos stovyklose. Paveikslė matyti, kai Mrs. G. Šimkienė deda Chicagojį į pašto dėžutę bibliją, o apacioj matyti ta jos supakuotoji dovana kruviną Stalinui. Pakietas siunčiamas oro paštu. Jei Stalinas, paskaitęs tą maldaknygę, neatsivers, tai bus ne biblijos ir ne p-jos Šimkienės kaltė, bet tikrai paties Stalino. Tai bus įrodymas, kad jam "atversti" į žmoniškumą reikia kietesnio daikto.

SVARBESNIEJI 1949 METŲ ĮVYKIAI

Sausio Mėnesį

3 d. susirinko 81-sis Amerikos kongresas, demokratų kontroliuojamas.

5 d. prezidentas Trumanas siūlo priimti "fair deal" programą, socialinį draudimą, civilines teises ir tt.

17 d. prasidėjo 11 Amerikos komunistų vadų byla New Yorke.

30 d. Stalinas kviečia Trumaną pasimatyti. Trumanas kviečia jį atvykti į Washingtoną.

Vasario Mėnesį

8 d. Vengrijos kardinolas Mindszenty nuteistas bolševikų teismo kalėti iki gyvos galvos.

17 d. įvesdintas naujos Izraelio valstybės prezidentas Chaim Weizman.

Kovo Mėnesį

4 d. Rusijos užsienio reikalų ministerių paskirtas Andrejus Višinskis į vietą V. Molotovo.

24-27 dienomis įvyko masiniai lietuvių trėmimai iš Lietuvos į Sibirą ir kitas Rusijos vietas.

Balandžio Mėnesį

4 d. Washingtono pasirašytas Šiaurės Atlanto Gynimosi Paketas, prie kurio prisidėjo 12 valstybių — Jungtinės Amerikos Valstybės, Kanada, Anglija, Prancūzija, Italija, Portugalija, Belgija, Olandija, Liuksemburgas, Norvegija, Islandija ir Danija.

24 d. Kinijos komunistai paleidė Kinijos sostinę Nankingą.

Gegužės Mėnesį

12 d. Berlyno blokada nuimta, rusai atidarė geležinkelį ir vieškelį susisiekimą į miestą po 10 mėnesių ir 22 dienų blokados.

27 d. Kinijos komunistai paleidė Sanchajų, didžiausią Azijos miestą.

20 d. Paryžiuje pasibaigė "keturių didžiųjų" konferencija su labai menkais rezultatais.

28 d. respublikonų ir pietinių demokratų koalicija Amerikos kongrese neleido atsukti Taft-Hartley bilį.

Liepos Mėnesį

8 d. Alger Hiss byla New York'e pasibaigė be sprendimo.

25 d. prezidentas Trumanas pasirašė Atlanto Pakta, prašė duoti Europai ginklų.

Rugpjūčio Mėnesį

5 d. Washingtonas paskelbė,...

"baltąją knygą" apie Kiniją, atsisako remti Cankaiską ir faktiškai visą Kiniją perleisdžia Maskvos įtakon.

14 d. vakarinė Vokietija renka pirmą laisvą parlamentą. Krikščionys demokratams gauna daugumą.

Rugsėjo Mėnesį

8 d. Amerikos Export-Import bankas duoda Jugoslavijai 20 milijonų dolerių paskolą.

18 d. Anglija ir paskui ją 20 kitų šalių nuvertina savo pinigų.

19 d. anglikas paskelbia visuotinę streiką Amerikoje.

20 d. prasidėjo Jungtinių Tautų seimo eilinis susirinkimas.

23 d. prezidentas Trumanas skelbia, kad Rusijoj įvyko "atominis sprogdinimas."

29 d. Rusija atšaukia draugingumo sutartį su Jugoslavija.

Spalio Mėnesį

1 d. prasidėjo Amerikos plieno darbininkų streikas dėl pensijų.

7 d. paskelbta komunistinė valstybė rytinėje Vokietijoje.

10 d. Norvegijoje rinkimus laimėjo socialdemokratų partija, visi komunistai iššluoti iš parlamento.

14 d. Amerikos komunistų vadų byla pasibaigė nuteisimu jų kalėti po 5 metus.

15 d. Vengrijos pakartas komunistų vadus Laszlo Rajk ir jo du vienminčiai už neįtikinamą Maskvai.

28 d. Prancūzijos ministerių krizis baigėsi, vyriausybę sudarė G. Bidault.

31 d. plieno pramonės korporacijos nusileido darbininkų reikalavimui dėl pensijų.

Lapkričio Mėnesį

2 d. Olandija sutiko pripažinti Indonezijos nepriklausomybę.

4 ir 5 dienomis New York'e įvyko didysis Amerikos lietuvių Kongresas, dalyvavo 812 delegatų ir šimtai svečių.

7 d. Rusijos maršalas Rokossovskis paskirtas Lenkijai valdyti.

17 d. prasidėjo iš antro karto Alger Hiss byla New York'e.

30 d. Naujojoje Zelandijoje konservatoriai laimėjo rinkimus.

Gruodžio Mėnesį

8 d. Kinijos nacionalistai pasitraukė iš kontinento į Taiwan salą.

9 d. Jungtinių Tautų seimas nutarė internacionalizuoti Jeruzalę.

10 d. Australijoje Darbo Partija pralaimėjo rinkimus.

16 d. Bulgarijoi pakartas komunistų vadus Traicho Kostov už neįtikinamą Maskvai.

21 d. Rusijos diktatorius Stalinas minėjo 70 metų sukaktuvę ir ta proga iš visų pavergtų kraštų buvo sumodelizuota galybės dovana ir nužeminti ištikimybės pareiškimai.

27 d. faktišką valdžią Indonezijoje perėmė Indonezijos Jungtinių Valstybių vyriausybė.

Rusai Teisia Japonų Generolus Už Bakterijų Karą

Dvylika Japonų Generolų Rusų Teisme "Prisipažįsta"; Sakosi Darę Bandymus su Bakterijomis Prieš Amerikos Kareivius; Generolas MacArthur Sakosi, Toliau Įrodymų Nėra

"Šeši" Vėl Tariai Dėl Atomų

Šešios valstybės, kurios kaip nuolatiniai nariai įeina į "atominę komisiją" prie Jungtinių Tautų, pradėjo vėl pasitarimus dėl atominės energijos tarptautinės kontrolės. Vilties susitarti yra labai mažai, bet kadangi Jungtinių Tautų seimas pasiūlė didžiosioms valstybėms "bandyti" priimti kokio nors susitarimo, tai bandymas ir daromas. Tarpe šešių valstybių yra ir Rusija, dėl kurios joks susitarimas iki šiolie ir nebuvo prieitais. Atnaujintose derybose vėl bus perkulti visi jau girdėti argumentai ir bus ieškoma nors dalino ir laikino susitarimo.

Popiežius Šaukia Krikščionis "Grįžti"

Popiežius praeitą savaitę kreipėsi į visų tikybų krikščionis ir kvietė juos grįžti į "tikrąją katalikų bažnyčią" ir vieningai kovoti prieš karingą ateizmą. Popiežius kvietė "sugrįžti" protestonus ir pravoslavus. Popiežius sakė, kad "karin-gasis ateizmas žygiuoja vienu frontu," o todėl jis klausia, kam dar reikalingos yra herezijos ir atsiskyrimai, kodėl visi krikščionys negali susivienyti? Popiežius kvietė ir žydus stoti į katalikų bažnyčią, o 1950 metams popiežius linkėjo, kad visa žmonija "grįžtų į dieviškąjį planą."

Į JAV JAU ATVYKO 16,000 LIETUVIŲ

Į Ameriką iki 1949 metų galo atvyko 16,000 lietuvių. Vokietijoje ir Austrijoje dar yra 13,000 lietuvių. Iš to skaičiaus mažiausiai 3,000 lietuvių dar gali atvykti į Ameriką, jei bus parupinta darbo ir buto garantijų. Dalis lietuvių betgi liks Vokietijoje ir negalės čia atvykti dėl ligų, senatvės ir kitokių priežasčių.

Paskutinieji du laivai su tremtiniais atvežė didelius burius lietuvių; gruodžio 27 d. laivas "General Muir" į New Yorką atvežė 91 lietuvių šeimą ir gruodžio 28 d. laivas "General Haan" į New Yorką atvežė 66 lietuvių šeimas.

Amerika pasirašė su Jugoslavija sutartį dėl civilės aviacijos. Amerikos orlaivai gauna teisę skristi virš Jugoslavijos teritorijos kelionėse iš Austrijos į Italiją.

Sibire, Chabarovsko mieste rusai teisia dvyliką aukštųjų japonų kariškių už jų planuotą "bakterijų karą." Rusai sako, kad japonai planavo bakterijų karą prieš Ameriką, Angliją, Kiniją, Rusiją ir Mongolijos "liaudies" respubliką. Kaltinamieji japonai, pagal rusų teismuose įprastą tvarką, daro viešas išpažintis ir sakosi darę bandymus užkrėsti įvairiomis ligomis amerikiečius belaisvius.

Japonijos vyriausybė ir kariuomenės vadai griežtai užginčija rusų kaltinimus ir sako, kad japonų generolų prisipažinimai yra išgauti prievarta, o generolas MacArthur viešai skelbia, kad jokių įrodymų nerasta, jog japonai būtų darę bandymus užkrėsti ligomis amerikiečius karo belaisvius.

Japonai, kaip ir kitos tautos, darė pasirusimus bakterijų karui, tai nėra joki paslaptis, bet ar japonai darė neleistinus bandymus su belaisviais, kaip skelbia rusai ir kaip tą patvirtina japonų generolai rusų teisme, tai dar tebėra neaiškinama. Daugelis stebėtojų spėja, kad Rusija japonams suruošė teismą tik dėl propagandos, kad užglusintų kylančią pasipiktinimą dėl išmarinimo virš 350 tūkstančių japonų belaisvių Sibiro stovyklose.

NACIONALINĖ KINIJA BAIGIA SMUKTI

Praneša, kad pietvakarinėje Kinijoje, kur dar buvo stiprios nacionalistų armijos, kariuomenę kilo maištas ir, atrodo, kad ir paskutinieji nacionalinės Kinijos likučiai kontinento pateks į komunistų rankas.

Amerikoje Yra 49,900,000 Automobilių

Amerikos keliais dabar važinėja beveik 50 milijonų automobilių ir sunkvežimių, arba 9 milijonai masinių daigų, kaip 1941 metais. Tokius skaičius paduoda automobilių industrijos organizacija.

SVEIKINIMAS

Džiaugiamės Jūsų Darbais

Vakarų Vokietijoje, Heilbronn sanatorijoje gulintys lietuvių džiugininkų vardu siunčiame jums širdingiausius Kalėdų švenčių ir Naujų 1950 metų sveikinimus. Linkime jums sveikatos, laimės ir sėkmės jūsų darbuose.

Biznieriams geriausia vieta pasiskelbti "Keleivyje."

Visiems "Keleivio" Skaitytėjams, Platintojams,
Rėmėjams ir Bendradarbiams Linkim
Laimingų Naujų Metų! "Keleivio" Štabas.

APŽVALGA

SVENČIŲ APDUMOJIMAI

Baigiant 1949 metus viena kongreso komisija ėmėsi nepaprasto, visiškai "nesentisko" darbo. Ji pradėjo tyrinėti padėtį tų Amerikos šeimų, kurios turi per mažas pajamas. Tos komisijos viena pakomisija dar lapkričio 13 d. paskelbė pirmąjį savo raportą apie žemų pajamų šeimų padėtį. Iš to raporto verta pažymėti:

Du milijonai nefarmerių šeimų miestuose Amerikoje gyvena tokiuose butuose, kuriuose dar nėra tekancio vandens. Dešimtis milijonų šeimų Amerikoje, iš bendro šeimų skaičiaus 38,500,000, turi per metus piniginių pajamų žemiau 2,000 dolerių. Iš to skaičiaus yra 1,700,000 šeimų farmose, kurių pinigines pajamas per metus nesiekia nė 1,000 dolerių.

Tai tik maža ištrauka iš tos kongreso komisijos raportų. Ta komisija, nežinanti švenčių, ėmėsi apklausti liudininkus ir išsklaidė šurpių pranešimų apie senelių skurdą Amerikoje. Pagal liudininkų parodymus šeimos, kurių pajamos per metus nepersivija 2,000 dolerių, virš pusės savo pajamų išleidžia maistui, o kitiems reikalams tokioms šeimoms lieka labai mažai pinigų.

Kongreso komisijos raportas ir liudininkų apklausinėjimas gal ir suakutė kai kam "šventišką" nuotaiką, kada sotumas ir pasitenkinimas savimi nusmeltka kitokių rūpesnius. Bet kartu tas raportas parodė, kad ir mūsų turtingiausioje šalyje ne viskas yra tvarkoje, kad skurdas ir netikrumas ir čia tyko darbo žmogų ir kad reikia imtis priemonių skurdui sumažinti.

1949 metai Amerikoje bus atmintini dar ir tuo, kad tais metais administracija pasiūlė kongresui eile sumanymų dėl socialinės įstatymdavystės pagerinimo. Kongresas tik mažą dalį tų pasiūlymų priėmė, o kitus arba padėjo į lentyną, arba paliko ateinančių metų sesijai svarstyti. Tuo tarpu organizuoti darbininkai, nesulaukdami kongreso pažadų pildymo, patys ėmė kovoti už senatvės pensijas ir visoje eilėje pramonės šakų iškovojo sau žmoniškas senatvės pensijas. Dalis darbininkų iškovojo, bet didelė dirbančiųjų masė paliko ir toliau be užtikrintos senatvės. Visas reikalas liko pusiauakelėje ir kova dėl senatvės pensijų, dėl ligonių kasų ir dėl bendro socialinio draudimo pagerinimo bus svarbiausias darbininkų reikalavimas 1950 metais. Tie darbininkų reikalavimai bus girdimi ir 1950 metų kongreso rinkimuose.

Sočiosios Amerikos atstovai, kurie plačiai šūkavoja prieš "welfare state," arba prieš socialinį draudimą, kuriame kiekvienas rūpinasi už save, o gerasis Dievis už visus. Bet gyvenimas tuos atgaleivius nustumia į šalį visuomenės vis labiau pradeda suprasti savo atsakomybę ir turės imtis priemonių, kad pagerintų milijonų mažutėlių

šeimų padėtį, kad užtikrintų seniemis žmonėms žmonišką pragyvenimą ir kad davus visiems dirbantiems teisingą dalį iš visuomenės kuriamų gėrybių.

DIDŽIAUSIA DOVANA JUOZUI STALINUI

Baigiant 1949 metus Maskvoje buvo surengtos nepaprastos iškilmės. Diktatoriui Stalinui suėjo 70 metų ir ta proga visi "Rytai," Maskvos "itakos sferos" kraštai turėjo rodyti savo valdovui "didžiausią meilę," reikėti "ištikimybės" nepaprastais nuolankumais, gausiomis dovanomis ir tukstanciais delegacijų. Tai buvo aziatiškų satrapų pavyzdžių suruostas valdovo garbinimas.

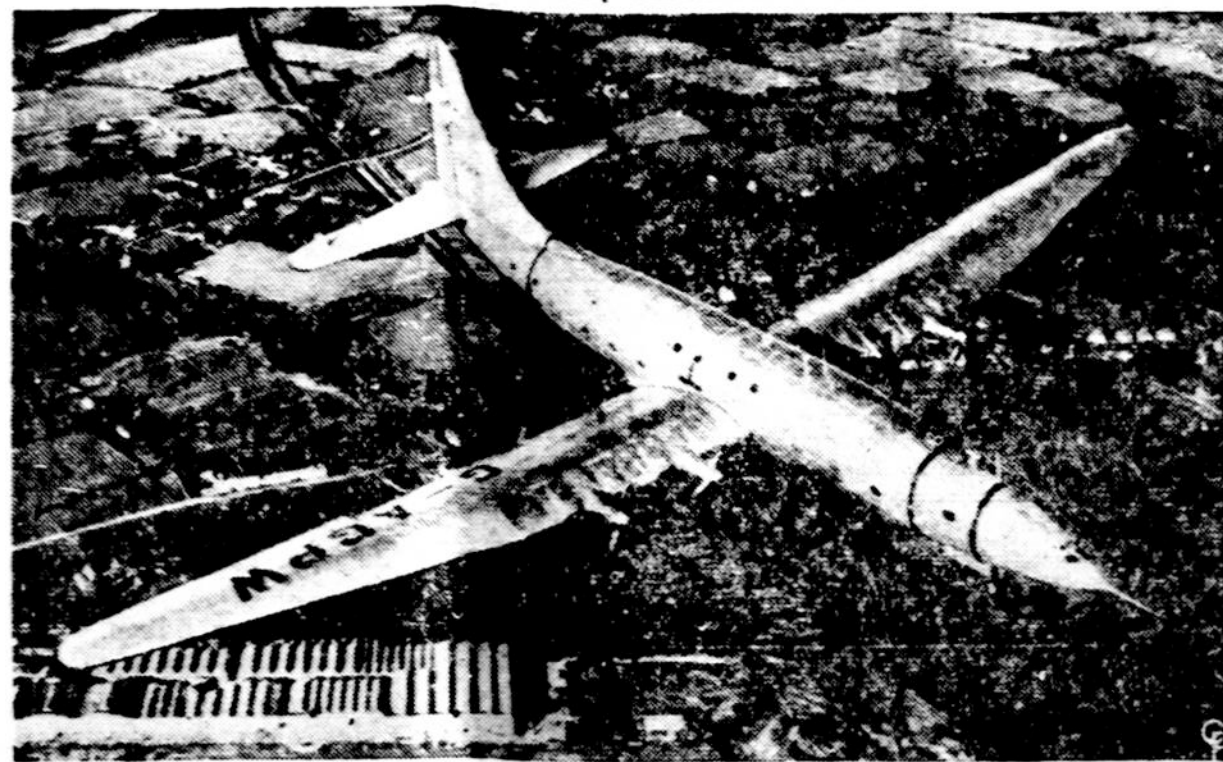
Dovanų Stalinas gavo labai daug, bet tos dovanos tai ne kas kita, kaip papildoma prakaito duoklė išplėsta iš pavergtų žmonių. Viena betgi "dovana," atvežta Stalinui iš Azijos, turinti ypatingos reikšmės. Tai yra Kinijos "dovana." Kinų komunistų vadas, Mao Tze-Tung, atvežė į Maskvą 450,000,000 Kinijos žmonių kraują ir prakaitą ir pasiūlė į amžiną draugystę Maskvai taikoje ir kare! Šita "dovana" Stalinui ir visam diktatoriškam Rusijos režimui yra pati brangiausia ir reikšmingiausia. Ji parodo, kad bekalbanti apie "taltąjį karą," betveriant užtvaras Europoje prieš rusišką imperializmą, Rusija karštomis priemonėmis išplėdė savo "itakos sferą" į Kinijos platus, padidindama Stalino pavaldinių skaičius šimtais milijonų žmonių. Liudniausia yra, kad tą "dovaną" Stalinui davė Amerikos politikos neapdairumas, nerizumas ir nesuvokimas.

Yra žmonių Vakaruose, kurie kalba, kad bolševizmo plėtimasis esąs sulaukytas. Tie žmonės mato tik tai Europą, o dramblio, Azijos, visai nepastebi. Ir Kinija yra tik vienas etapas Rusijos išsišibavusiam žygyje. 1950 metais spresis jau nebe Kinijos, bet Indokinijos, Burmos, Malajų, Filipinų, Indijos, Pakistano ir Indonezijos likimas.

Amerika šiandien žiūri į Azijos įvykius ir vis dar neįsisąmonina, kas ten darosi ir koks pavojus Amerikos itakai pasaulyje ir jos tolimesnei atečiai gresia iš Azijos perversmo. Gynimosi pozicijoje sustingę Amerikos vadai ir nepastebėjo, kaip "Trumano doktrina" Azijoje susmuko į šipulius.

Azijos "dovana" Maskvos imperializmui yra didžioji praėjusių metų "Vakarų" klaida ir bus didžiausias galvos sopėjimas ateinančiais metais, kada reikės praeities privirtą košę bandyti valgyti. O valgyti ją reikės, nes kitaip visas Azijos pasaulis, arba virš pusės žmonijos, mes tokį svorį į svarstyklės, kad Amerikos ateitis liks pasikabinusi ore.

Pakalbink biznierių pasiskelbti "Keleivįje," pargrąžinti savo biznį tarp lietuvių.

Pirmas pavėkslas didžiojo anglių transporto orlaivio, natūralus ore. Orlaivis turi moderniausius prietaisus, sveria 132 tonas ir gali gabenti apie 100 žmonių. Jis vadinasi "Brabazon."

'Dramblys ir Šuniukas'

KOVA TARP MASKVOS IR BELGRADO

Kai tarp Stalino ir jo mokinio Tito kilo nesutarimai, Balkanų žinovai tvirtino, kad tai tėra "šeimyniškas barnis," kuris bus išspręstas kaip visi šeimyniniai nesutarimai sprendžiami — jaunesniojo patikslinimu vyresniajam. Tačiau barnis išėjo iš Kominternos ribų ir gali pereiti į tokia konflikto fazę, kad iki šiol tylėję stebėtojai taip pat turės prabilti.

Barnio eiga savotiška. Ji prasidėjo Stalino akcija prieš Tito, kurioj Stalinas pralaimėjo smugį po smugio. Gabusis mokinytis Tito pasirodė geriau žinąs dialektiką ir istoriją, negu pats mokytojas. Be to, Tito sugebėjo konflikta su Stalinu perkelti į mases ir iš jo semti jėgos. Nežiūrint Tito teroro, koncentracijos stovyklų, priverčiamo darbo ir deportacijų, jugoslavų tauta nusprendė, kad Tito teroras yra jai parankesnis negu Stalino teroras. Laikui bėgant "titizmas" Maskvos valdovams ir Kominternai išaugo į didesnę baidyklę, negu atominė bomba, nes Tito nepaklusnumas gresia užkrėsti ir kitus sovietų satelitus. Dimitrovo mirtis, Laszlo Rajk ir jo draugų galas Vengrijoje, Traicho Kostovo pakorimas Bulgarijoje, masiniai valymai Lenkijoje, Čechijoje, Rumunijoje ir Albanijoje, gen. Markos karjeros galas — visa tai rodo, kad Kominternos yra pasiryžęs atkakliai kovoti su jam besivaidinančia šmėkla — Tito herezija.

Antrasis barnio aktas prasidėjo š. m. rugpjūčio 29 d., kai Maskva įteikė Jugoslavijos vyriausybei oficialę notą. Tai buvo atsakymas į kiek anksčiau Tito įteiktą Maskvai notą ir ji prasidėjo sakiniu: "Nauja Jugoslavijos vyriausybės nota yra pletkų ir išsigalvojimų kratynys, kurio tikslas yra paslėpti savo užkulisų politiką ir apgauti jugoslavų tautą." Šį keistą dokumentą perspausdino visų kraštų komunistiniai laikraščiai. Nota, Maskvos įteiktą vyriausybei, su kuria rijo draugiškumo ir nepuolimo sutartis, baigėsi Krylovo pasakėčios priminiu: "Ei žiūrėkit, koks galingas šuniukas, kurs skalią ant dramblio! Mes tikimės, jog Jugoslavijos vyriausybė supras, kad iš Maskvos vyriausybės ji negali sulaukti nei draugiškumo, nei paga-

liau paprasčiausio dėmesio." Po tokios mandagios notos sovietų radijas kasdien liejo tulžį ant "šuniuko" Jugoslavijos, apdovanojamas Tito gražiausiais epitetais. Viename Maskvos literatūrinio žurnalo straipsny, kur buvo kalbama apie Jugoslaviją, Tito buvo pavadintas "išdaviku, kraugeriu, iki šiol nežinomu istorijai niekšu, godžiu beždžione, tauškančia papuga, bailiu, komedijantu, gėdingu nyktuku, nepasotinamu garbėtroška" ir tt. Ir visa tai tik viename straipsny!

Maskva prarado Jugoslaviją, nesvarbu su Tito ar be. Praeitą vasarą Tito uždarė Jugoslavijos sieną su Graikija. Ginciai dėl Triesto nutilo. Nutilo taip pat ginciai ir dėl dalelės Karintijos (Austrijoje), kurią Sovietai dar taip neseniai reikalavo atiduoti Jugoslavijai. Maskva pabandė ukinėmis sankcijomis pamokytį neklaužadą Tito. Prekyba tarp Rusijos ir Jugoslavijos nutruko. Maskva liepė savo satelitams visas prekybos ir kitokias sutartis su Tito laikyti negaliojančiomis. Draugiškumo paktas tarp Maskvos ir Belgrado buvo sudraskytas kaip nereikšmingas popiergalis. Iš Maskvos, Sofijos, Bucharesto, Budapesto, Prahos ir Tirano Jugoslavijos pasiuntiniai atšaukti. Judas Tito buvo izoliuotas, bet tik iš rytų pusės. Vakaruose Tito gauna kreditus ir prekes iš USA ir Britanijos. Sovietų divizijos pasirodo Vengrijos ir Rumunijos-Jugoslavijos pasieny. Tito neatilieka ir paskelbia rudenį manevrus, kurie prilygsta mažai mobilizacijai. Jugoslavijos diktatorių važinėja po kraštą ir sako ugningas kalbas, vadinamas Maskvos valdovų "tautų pavergėjais, tironais, socializmo išdavikais." "Pasaulinį Taikos Kongresą," kurį Maskva su dideliu triukšmu ir išlaidomis surengė, Jugoslavijos atstovai nepatenka, nes Jugoslaviją apkaltinama agresingumu nusistatymu prieš Sovietų Sąjungą; užtat Jugoslaviją Jungtinių Tautų seime išrenkama į saugumo tarybą, nežinant energingų Višinskio protestų. USA ir Didžiosios Britanijos vyriausybės siūnia Maskvai perspėjancias notas ir paskelbia teikiančios Jugoslavijai pagalbą short of war — iki karo ribų. Nau-

jas USA pasiuntinys Jugoslavijai yra Mr. Allen, dešinioji ranka Dean Achesono.

Konfliktas vystosi toliau. Gal but, kad jo sprendimas bus atidėtas, bet jei prasidės trečioji konflikto fazė, scenoje pasirodys ir trečiasis dalyvis — Washingtonas ir Londonas.

Moses Pijade, dešinioji Tito ranka, taip atsakė į Maskvos notą š. m. rugpjūčio 29 d.:

"1914 metų rugpjūtį Habsburgų valstybė, kuri tuomet buvo dramblys, pasiuntė notą šuniukui Serbijai (Jugoslavijai). Istorija baigėsi tuo, kad dramblys prito negyvas, o šuniukas išliko sveikas, linksmas ir patenkintas. Galėtų ir ši kartą taip atsitikti."

—N. V.

SAKO, GELŽKELIAMS TRUKSTA ANGLIŲ

Tarpvalstinė komercijos komisija (Interstate Commerce Commission) prieš pat šventes paskelbė, kad gelžkeliams trūksta anglių, nes mainieriai dirba tik tris dienas ir neprikas užtenkamai anglių. Ta komisija reikalauja, kad gelžkeliai turėtų pirmenybę gauti anglių iš kasyklų, o kol kas dėl anglių trūkumo gelžkeliai keta kiek sumažinti traukinių judėjimą.

Mainierių unija užgincija anglių trūkumą ir sako, kad pasakojimas apie anglių trūkumą yra dalis darbdavių kampanijos prieš mainierius.

"Keleivio" kalendorių Norwoode galima išgyti pas drg. P. Kručą, 21 St. George Ave. Kaina 50c.

"SVENTIEJI METAI"

Alfredo Moisci, popiežiaus antspaudos saugotojas, skaito Romoje popiežiaus proklamaciją dėl šventųjų metų pradžios.

Kas Savaitė

1950

Dar vieni metai nuslinko praeitin. Sulaukiame Naujų Metų, su naujais vargais ir rūpesčiais, su tais pačiais uždaviniais ir siekimais. Tebunie tie naujieji metai mums visiems geresni! Teatneša jie nepriklausomybę ir demokratiją mūsų iškankintai tautai senojoje tėvynėje Lietuvoje! Teišvysta laisvę mūsų broliai, kankinami Sibiro ir kitų tolybių vergų stovyklose! Tebunie 1950 metais Laisvės Metai!

Mieliems skaitytojams iš visos širdies palinkėsime geros sveikatos, išvengti džiaugsmo. Laimingų Naujų Metų!

Gengsteriai Unijoje

Politiniai gengsteriai automobilių darbininkų unijoje Detroito nesiliauja. Po dviejų kruvinių pasikėsinimų užmušti unijos pirmininką, Walter Reuther, ir vėliau jo brolių, aukštą unijos pareigūną, praeitą savaitę tos pačios rūšies politiniai banditai pakiso unijos buveinėje dinamito. Tik per plauką dinamitas neišsprogo.

Policija praneša, kad pakisto dinamito butų užtekę visam unijos namui sugriauti ir gal dar kaimyninis namas būtų nukentėjęs. Dinamitas neišsprogo tik dėl to, kad sprogdinamasis prietaisas nebuvo užtenkamai rūpestingai padarytas. Policija neabejoja, kad reikalas eina apie politinį pasikėsinimą prieš švartą, veiklią unijos vadovybę, kuriai politiniai gengsteriai ir komunistiniai bendrakeleiviai negali dovanoti, kad ji apvalytų uniją nuo prieplaukių ir parazitų.

374,041 Lavonas

Japonijoje, Tokio mieste, įvyko "griežtas" susidurimas tarp Rusijos kariško atstovo, gen. Kuzma Derevianko, ir generolo MacArthur. Susikirtimas įvyko keturių aliantų taryboje Japonijai prižiūrimi, o priežastis buvo gincas dėl japonų karo belaisvių likimo Rusijoje.

Generolas MacArthur iškėlė viešai kaltinimą, kad Rusijoje, dėl nežmoniško elgimosi su belaisviais, 374,041 japonas belaisvis mirė. Tiek jaunų žmonių mirė iš vieno milijono, arba kas trečias žmogus Rusijos belaisvį mirė nuo sunkaus darbo, bado ir nežmoniško elgesio! Gen. Derevianko atsakė japonų belaisvių likimą svarstyti ir išėjo iš posėdžių salės, pareikšdamas, kad tai yra Rusijos reikalas, kaip ji paimtus belaisvius traktuoja.

Japonijos žmonės Staliną atstovą davė puikią lekciją, ką reikšia bolševizmas praktikoje.

Brooklyne ir Chicagoje

Siuvėjų unijos lietuviškas lokalas Brooklyne nutarė apsisvalyti nuo bolševikiškos mažumos ir jos tysiavinio pridurko lokalui užkartos valdybos. Gruodžio 14 d. siuvėjų mitingas išsiskyrė naują valdybą, senajai valdybai teisėtą darbininkų mitingą "boikotuojant."

Brooklyno siuvėjai teisingai padarė, kad neleido "broliui Zaveckui" iš antro karto paminti po kojomis unijinę demokratiją ir surdyti narių susirinkimą. Už drąsų ir ryžtingą unijistų pasielgimą juos reikia pasveikinti ir palinkėti, kad jie savo organizaciją saugotų nuo tokių "brolių," kuriems rūpi tik jų partinis ar bizniškas kromelis, o ne darbininkų reikalai.

Chicagoje lietuviai gruodžio 16 d. iškirtė Maskvos žandarų garbintojams kietą šposą — jie gausiai susirinko į bolševikų šaukiamą masmitingą ir jame pravedė antikomunistišką nutarimą. Maskvos diktatūros garbintojai Chicagoje jaučiasi padarę biznį "kaip Zablockis ant muilo." Placiu apie tą nekasdieninį atsitikimą rašo "Keleivio" Chicagos korespondentas.

Dovanos Tironui

Rusijos diktatorius Stalinas "gavo" virš milijono visokių dovanų iš jo režimo pavergtų žmonių. Tas dovanas Stalino činauninkai plėšė iš žmonių. Ypač daug gėrybių išplėšė Stalino pareigūnai iš pavergtųjų kraštų. "Dovanų" vertė siekia daug, daug milijonų dolerių.

Kyla klausimas, kur Stalinas dės tas visas "dovanas." Jam jos nereikalingos, nes jam ir taip priklauso visa Rusija.

Taigi, Stalino "dovanomis" pasinaudos Rusijos aukštieji biurokratai, kurie Stalinui "nuosirdžiau" palaizys pantapius. Pasinaudos kai kurios Maskvos įstaigos. Kai kas iš Stalino "dovanų" ir riebiai pralobs, o tie žmonės, kurie savo prakaitu tas dovanas uždirbo, gaus tik botagą ir gal but gaus dar Stalino abrozda pasijūreiti.

Milžiniška dovanų komedija buvo tik dar vienas papildomas prispaustųjų apipilėjimas, o mainais Stalinas Kruvinasis užmiršo net mažutę amnestiją išleisti milijonams žmonių, kankinamų kalėjimuose ir vergų stovyklose.

Laisva Indonezija

Gruodžio 27 d. Indonezijos Jungtinės Valstybės įėjo į nepriklausomybę ir laisvų tautų skaičių. Po kruvinių kovų, po ilgų derybų, po Jungtinių Tautų tarpininkavimo ir vėl muštynių, pagaliau Indonezijos žmonės laimėjo, Olandija sutiko pripažinti jiems visišką nepriklausomybę gana palaidoj sąjungoj su Olandija.

Indonezija yra septinta tauta, kuri po karo Azijoje atgavo savo laisvę. Po Filipinų, Indijos, Pakistano, Burmos, Ceilono ir Izraelio laisvųjų tautų šeima sulaukė naujo nario — Indonezijos.

Čia tai ir matome, kad demokratinės šalys neša laisvę kolonijų tautoms, o totalitarinė Maskvos diktatura ir kulturingas Europos tautos paverčia į kolonialines ir baisiai išnaudojamas tautas.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

Kas Girdėt Chicagoje

Dipukai Atsilygino Bimbininkams

Prisiminkime, kad neseniai Bimba subambėjo apie tai, kad naujai atvykusieji Amerikon lietuviai iš Vakarų Europos čia turi sunkią pradžią. Girdi, nelengva čia jiems atsistoti ant kojų. Bimba ragino savo šalininkus padėti dipukams jų pirmuose žingsniuose šioje kapitalistinėje šalyje.

Dipukai, žinoma, yra dėkingi už tą Bimbos parodytą jiems palankumą. Ir jie nenori būti jam ir jo šalininkams skolingi.

Ir neilgai reikėjo laukti, iki pasitaikė dipukams proga parodyti savo dėkingumą ne tik žodžiais, o ir darbais.

Chicagoj bimbinę partiją ištiko smugis: Amerikos kapitalistinės valdžios pareigūnai atsilankė į bimbininkų organo "Vilnės" patalpas, pasiėmė vieną jos šulį. V. Andriulį, ir uždarė šaltą. Ten jį laikė iki buvo užstatyta kauceja sumoje \$5,000. Vilniečiai dėl to atsitikimo nenuleido rankų. Pirmas dalykas, ką jie sumanė daryti, tai šaukti masmitingą Chicagoj Lietuvių Auditorijos gruodžio 16 d. Tai dipukai ir sumanė eiti talkon "muclinkui", ištikimam Stalino tarnui. O ta talka buvo tokia, kad apie ją turi žinoti ir Maskva.

Buvo taip. Masmitingo dieną, kai tau buvo laikas rinktis į masmitingą, staiga ant Halsted Street pasirodė ilga procesija su daug abrozdu. Ne viename iš tų abrozdu buvo nupieštas įvairiais budais saulė Stalinas, vis su didele pyptke. Ilgu cibuku ir raudona nosim. Ant kitų buvo užrašai, nusakantieji Stalino karalystės gerovę. Tokių abrozdu buvo arti trijų dešėčių. Procesija ėjo linkui Chicagoj Lietuvių Auditorijos. Su procesija ėjo, kaip paprastai, didelės minios žmonių. Išrodė, kad daugiausia buvo dipukai. Netoli auditorijos kažkoks raudonas fašistas bandė procesijai pastoti kelią, sakdamas, kad čia pikietavimas neleistinas. Procesijos vadas jam pareiškė: "Ką tu čia plepi? Čia laisvas kraštas, čia pikietavimas visur leistinas. Ar raudonieji fašistai nepikietavo ir jū pritarė."

Gera Dovana Kalėdoms

Jeigu jūs norite savo giminei ar draugui padaryti gerą dovaną Kalėdoms, bet nežinot ką duoti, tai užrašykite "Keleivį" ateinantiems metams.

"Keleivis" Jungtinėse Valstijose kainuoja tik \$3.00 metams. Tai nedidelis pinigai, bet dovana bus tikrai gera, nes žmogus skaitys laikraštį apskritus metus ir skaitydamas visada atsimins, kad tai jūsų dovana.

Taigi prašome prisigyti mums savo draugo ar giminės vardą ir adresą, pridėti \$3.000, ir pažymėti, kad tai yra Kalėdų dovana jam ar jai. Musų administracija pasiūlys jam ar jai gražų pasveikinimą ir paaiškins, kad "Keleivis" bus jam ar jai siunčiamas per visus 1950 metus kaip jūsų dovana.

Prašome adresuoti mums taip:

"KELEIVIS"
636 Broadway, South Boston 27, Mass.

Baltuosius Rumus Washingtonė?"

Kadangi policijos buvo gana tirštai, tai protestantais kažkur greit dingę. Taip procesija ir pikietavo salės priešaky.

Tuo tarpu minios žmonių užėję salę. Iš vilniečių tik vienas kitas. Jų dauguma pašalė iš tolo žiūrėjo ir drebėjo. Labai galima daktas, kad ne vienas iš jų be laiko bėgo namo kelnes mainyti.

Salė buvo kupina žmonių. Iš publikos tada pasigirdo balsas, kad publika turi išrinkti masmitingo vedėją, kuris turi tuoj pradėti susirinkimą. Minia sumanymą užgyrė, tuč-tuojau buvo nominuotas ir užgirtas susirinkimo vedėjas, o juo buvo dipukas. Kai jis užėjo ant estrados vesti mitingą, tai koks ten raudonas fašistas bandė pasipriešinti, girdi, jie tą masmitingą šaukė ir jie čia turi šeiminkauti. Išrinktas vedėjas pasakė, kad čia jis išrinktas liaudies balsais, o ne kokio diktatoriaus pastatytas.

Vedėjas, tęsdamas darbą, pareiškė, kad šis masmitingas sušauktas labai svarbiu reikalui, būtent išgelbėti iš kapitalistinių nagų vieną žmogų, būtent Vincą Andriulį, kuris dabar čia ir pasakys prakalbą. Andriulis sumikičiojo keletą žodžių ir užsitraupė. Po to mitingą vedėjas pasakė, kad geriausias ir teisingiausias budas išgelbėti "muclinką". Andriulį iš kapitalistinių nagų, tai bus duoti jam "one way ride" į Stalino karalių, kurios garbintoju jis buvo per ilgus metus. Publika sušuko užgirdama pasiulytą. Buvo tuo reikalu perskaityta rezoliucija, už kurią pakėlė rankas visa salė, o prieš tebuvo pakelta tik viena ranka. Tuo minia džiugavo ir šaukė:

Pas Staliną,
Pas kruviną.

Tą posmelį kartojė daug kartų. Nutarta priimti rezoliuciją pasiūstį tam tikliems valdžios organams. Minia dar šaukė, kad reikia tu čia plepi? Čia laisvas kraštas, čia pikietavimas visur leistinas. Ar raudonieji fašistai nepikietavo ir jū pritarė."

JAUNAVEDŽIAI PO VEDYBŲ

Didžiausio pasaulio miesto majoras, William O'Dwyer, su siuokė Floridoje su aktorke Sloan Stimson. Paveiksle matyti jaunavedžiai Stuart, Fla., miestelyje.

jams.

Negreit chiegiečių tarpe nutils kalbos apie tą Stalino bernų šauktąjį masmitingą. Be to svarbu priminti, kad mitingas baigėsi Lietuvos ir Amerikos himnais ir net sugiedota giesmė "Marija, Marija."

—o—

Dėl Klausimo "Bolševizmas ir Bažnyčia"

"Naujienu" gruodžio 14 dienos laidoje buvo gerai atsakyta Brooklyno "Amerikai" dėl klausimo bolševizmas ir bažnyčia. Mat "Ameriko" tulas E. Urbonas kabinėje prie "Naujienu" ir tvirtino, kad bolševizmas išsivystęs iš kovotojų prieš bažnyčią ir tikybą. Į tų kovotojų skaičių įtraukiami ir socialistai. "Naujienu" įrodė, kad ir bolševizmas ir fašizmas geriausia tarpo katalikiškose šalyse, kaip Ispanijoje ir Italijoje. O liberališkose šalyse, kaip Skandinavijoje, Anglijoje, Australijoje, kur ir socialistai yra gerai įleide šaknis, bolševizmas neturi pasisekimo.

Vienas faktas čia daugiau šviesos mes. Žinau vieną bolševiką laikraščio parduotoją. Dažnai jis taip daro: Jei žmogus paprašo "Naujienu" ar "Keleivio", tai jis kiša "Vilni". Jei kas neapsižiuri, tai jis ir nueina su tuo šlamštu. Kas apsižiuri, tai pardavėjas bando įpiršti tą šlamštą. Pirkėjui nesutikus, bolševikas—ži-note ką daro? Ogi kiša "Draugą." Tai va, kas bolševikams artimiausi.

Tai tiek šiuo sykiu. O dabar visiems "Keleivio" skaitytojams linkiu laimingų Naujųjų Metų, o Vincui Andriuliui ir jo šalininkams laimingiausios kelionės į Stalino karalių.

Laisvamanis.

Kas Nauja Brooklyne

KRIAUCIŲ 54 SKYRIAUS A. C. W. A. NAUJOS VALDYBOS PAREIŠKIMAS

1949 m. gruodžio 14 d., 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., buvo oficialiai Amalgamitų Unijos 54 skyriaus Pildomosios Tarybos sušauktas visuotinis metinis skyriaus narių susirinkimas perrinkti sekantiems, 1950 metams, skyriaus valdybą.

Į susirinkimą gausiai susirinko skyriaus nariai priklausančią ACWA, bet dėl nežinomos susirinkusiems nariams priežasties pirm., broli Vincas Zaveckas, neatidavęs skyriaus susirinkimo, nepasakyęs tvarkdary, griežtai pareiškė:

1) Čia yra daug ne unijos narių, kurie turi apleisti susirinkimą;

(2) Naujai atvykę ir neįėbuvę unijos nariai 6 mėnesius, neturi balsavimo teisės.

Dėl tokio pirm., brolio Vinco Zavecko, unijos konstitucijos nežinojimo ar sąmoningo jos laužymo, didelė susirinkimo dauguma už protestavo ir senieji unijos nariai pareiškė sekančiais:

(1) Pirmininkas, brolis Vincas Zaveckas, prašomas atidaryti susirinkimą ir paskirti tvarkdarius patikrinti unijos narius;

(2) Jei bus rasti ne uni-

ties pasiūlymus senų valdybos narių, 1950 metams perrinkti naujus skyriaus valdybos narius. Šis pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas ir išrinkta sekantis komiteto sąstatas:

Skyriaus pirmininku F. Vaitukaitis gavo 175 balsus, išrinktu ir finansų asistentu P. Montvila 178 balsus. S. Jackus išrinktas Joint Boardą, gavo 141 balsą; P. Tiškevičius išrinktas Joint Boardą gavo 133 balsus. V. Paulauskas 189 balsais ir Urbonas 171 balsu išrinkti į Trade Boardą. J. Zerolis išrinktas į Trade Ekzekutyvų Boardą 179 balsais. J. Gudelis 163 balsais ir J. Ambrazaitis 127 balsais išrinkti į skyriaus Pildomąją Tarybą. Vytautas Ubras 171 balsais išrinktas 54 skyriaus Pildomosios Tarybos sekretoriaus pareigoms.

Po šių rinkimų pasiūlyta ši rezoliucija:

Kadangi mūsų 54 skyriaus valdyba su pirmininku priešakyje neatidavė susirinkimo, nesutarkė jiems pavestų reikalų ir nepaaiškinę priežasties apleido susirinkimą, tai šis susirinkimas save skaito legaliu tęsti unijos darbą ir atlikti skyriaus susirinkimui priklausančias pareigas.

Už tokią rezoliuciją pasisakė 178 balsai (prieš nebuvo).

Susirinkimo pirmininkas šios valdybos vardu reišė nariams padėką už patikėjimą.

Tokių budu nuo 1950 m. sausio 1 dienos senoji skyriaus valdyba neturi jokios teisės skviri atstovauti ir jo reikalus tvarkyti, nes ji netojo narių pasitikėjimo, uo pačiu neteko ir mandato.

Vaitukais, Pirmininkas;
P. J. Montvila, Sekretorius.

LSS 19 Kuopos Vakarienes Naujas Kvieslys

Kviečiame: tetas ir dėdienes, uošves ir marčias, anytas ir mošas; kviečiame leidukes, poniutes, paneles ir našles bei gyvanašes, tėsiančias ir netekėjančias, inkamas ir pralinksmejančias; visas kviečiame dainuoti, šnekomis šnekėti, pasižmonėti, pasiūkti ir pavakarieniauti už stalų-stalelių prie stiklelio, prie alučio ir prie užkandžio šiltučio.

Kad visoms ir visiems būtų didelis pažmonys, kviečiame ir vyrus: vedusius ir nevedusius; vedusius kviečiame atvykti į vakarienę su šeimomis ir su savo šeimų draugais ir draugėmis; nevedusius kviečiame vykti į vakarienę su savo jau numatytomis atėities gyvenimo draugėmis, o jei dar tokių šiuo tarpu nebuvo, tai prašome skubos keliu sau mielas drauges ieškotis ir kviestis į vakarienę. Kviečiame ir Žaliojo Dobilo Draugijos narius atvykti į vakarienę; kviečiame jų ne vieną ir ne du, o visus dobiliečius, nes vakarienės metu bus retai pasitaikanti proga išmesti iš Ž. D. Draugijos nedrausminguosius narius ir juos su kaupu pakeisti atvykusiais iš tremties didelio stažo, ištvermės

Naujienos iš Kanados

WINNIPEG, CANADA

Seniausias Mūsų Miesto Lietuvis

P. Yauniškis

Mūsų mieste gyvena P. Yauniškis, seniausias vietos lietuvis, pirmas apsigyvenęs Winnipege mieste 1904 metais. Kadangi jam dabar sueina 73 metai amžiaus, tai nuėjau jį aplankyti ir pasikalbėti. Parašysiu, ką jis man papasakojo apie savo gyvenimą.

Esu seniausias Winnipego lietuvis. Gimiau Lietuvoje 1877 metais, sausio 9 d., Utilgės kaime, Tauragės valsčiuje, Zarasų apskrityje. Negaliu užmiršti Lietuvos ir savo jaunų dienų. Prisimenu, kad budamas 14 metų berniukas pėsčias išėjau į Kauną darbo ieškoti ir gavau darbo prie Kauno tvirtovės statymo, 10-joj batarėjoj. Dirbau nuo saulės tekėjimo iki nusileidimo, valandų neskaitydamas, ir už darbą gaudavau 35 kapeikas per dieną. Valgi ir butą turėjau pats iš tų pinigų pasirupinti. Dirbau 2 metus, o paskui, ant trečių metų išvažiavau į Peterburgą, ten dirbau prie statybos ir prie kitokių darbų ir gaudavau per dieną 70 kapeikų. Dirbau per 6 metus ir niekaip negalėjau sutaupti pinigų kelionei į Ameriką.

Sulaukęs 22 metų išvykau į Zarasus stoti į kariuomenę. Priėmė ir pasiuntė tarnauti į Zakaspijskaja oblast, Krasnodarsko miestą. Ten labai šilta. Tarnyba kariuomenėje gerai sekė, valgis buvo neblogas, darbo nedaug. Tarnavau 4 su pū-

ir drausmės Lietuvos dobiliečius.

—o—

Socialdemokratų metinė vakarienė įvyks 1950 metais vasario 4 d. Lietuvių Piliiečių Klube. Tikietus prašome iš anksto įsigyti.

Vakarienes reikalais prašom žodžiu ar raštu kreiptis į J. Valaitį 1132 Halsey St., Brooklyne, arba telefonu į A. Zilinską, GL 2-7277 ir į J. Glaveską, TA 7-9566.

VIESA PADĖKA

Drg. Antanui Zilinskui, Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 19-tos kuopos pirmininkui (Brooklyn, N. Y.) ir mielam šeimoms prieteliui drg. Kiprui Bieliniui (Boston, Mass.), pareiškusiems mums sunkioje mūsų gyvenimo valandoje, mirus mūsų brangiai žmonai ir motinai Magdalenai Pakalkienei užuojautą, tariame nuoširdų aciu.

Jonas Pakalka,
Rima Cerkeliunienė,
Kęstutis Cerkeliunas.

se metus ir ten susitaučiau pinigų šiek tiek. 1904 metais aplankiau Lietuvą ir išvykau į pasaulį ieškoti Kanados. Pasiėjau Winnipegą ir čia dirbau pradžioje prie kanalizacijos ir gaudavau per valandą 15 centų. Darbų tada buvo mažai, o norinčių dirbti daug, tai apie geresnį uždarbį neteko galvoti. Per ištisus metus dirbau, nei alaus stiklo neparagavęs ir niekur neidavau. Šiaip taip sudariau \$100 sutauptų. Europoje išdirbau 8 metus ir nieko negalėjau susitauptyti ir net apsigyventi vos galėjau, o čia vis šiokią tokią pažangą padariau.

Iš Amerikos 1905 metais sužinojau, kad pradėjo eiti "Keleivis" Bostone. Iširsiašiau ir nuo to laiko pradėjau skaityti. Vėliau, kai pradėjo atvažiuoti iš Lietuvos daugiau lietuvių į vakarinę Kanadą, visus kaibinau užsisakyti "Keleivį." Aš manau, kad vakarinėje Kanadoj ir dabar "Keleivis" yra gana plačiai skaitomas. Džiaugiuos, kad tas laikraštis turi pasisekimo tarp skaitytojų.

Winnipege vedžiau ir išauginau šeimyną, tris dukteris ir vieną sūnų, Alfonsą. Visiems vaikams daviau mokslą pagal mano išgalės. Sunus baigė medicinos mokslą Anglijoje 1943 metais, duktė Salomė baigė nurses mokslą Newarke, Emilija ir Ieva ištekojo už lietuvių ir gerai gyvena. Aš pats jau penki metai nebedirbu, turiu porą namų, juos apžiuriu ir iš pajamų išsiverčiu. Niekuo nesiskundžiu, tik negaliu užmiršti Lietuvos. Vis misliju greit ten nuvažiuoti, apsilankyti tose vietose, kur gimiau ir jaunystę praleidau.

Jei kas iš pažįstamų lietuvių mane prisimintų, būtų malonu susirašyti. Gyvenu 387 Magnus Avenue, Winnipeg, Man., Canada.

—o—

Prie šitos trumpos ir kuklios biografijos ne ką turėčiau ir pridėti. Palinkėsiu seniausiai Winnipego lietuviui dar ilgai gyventi ir džiaugtis savo šeimos laime.

Senas Draugas.

IMIGRACIJOS ISTATYMAI

Kas gali į Ameriką atvažiuoti? Kas turi pirmenybę ir privilegiją čia patekti? Kokios yra atskirų valstybių kvotos? Kiek žmonių įsileidžiama pagal DP įstatymą? Kas yra affidavitas ir kokios pareigos yra imigrantų nepiliečių? Kokie adresai tarpininkaujančių organizacijų?

Į tokius klausimus atsakymą galima rasti "Keleivio" 1950 metų kalendoriuje, straipsnyje apie Amerikos imigracijos įstatymus. Verta su tuo straipsniu susipažinti visiems, kurie įdomaujasi imigracijos klausimais. Kalendoriaus kaina 50 centų. Užsakymus siųsti:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Labas rytas, tėve! Ko taip užsimastęs šiandien?

—Aš, Maike, neužsimastęs; aš tik mislinu.

—Apie ką?

—Ogi apie tai, kad ta Amerika, tai čiaudnas kontrastas.

—Nesakyk, tėve, "čiaudnas kontrastas." Sakyk: "Keista šalis."

—Jes, Maike, keista šalis.

—Bet kodėl ji keista?

—Todėl, kad čia viskas daroma be razumo. Vot, paimkim kad ir Trumano prezentą Stalinui. Bolševikų bosas Maskvoje švenčia savo 70 metų sukaktuves, tai Trumano valdžia nutarė nusiųsti jam Chicago's Andriulį kaip prezentą. Ale kaip Andriulis pradėjo labai spardyti, tai policija ėmė ir paleido jį. Dabar sudas turės nutarti, ar siųsti Andriulį į Maskvą, ar ne. Tuo tarpu pereis Stalino šventė ir prezentas jam nueis pervėlai. Na, tai sakyk, kur čia razumas? Jeigu jau valdžia pastanavijo duoti Stalinui tokį prezentą, tai įkelti jį klėtką, kaip kalakutą, ir nusiųsti, nežiurint ar jis spardosi, ar ne.

—Aš pasakysiu, kad čia ne Amerika keista, bet tėvas keistai ją supranti. Visų pirma, valdžia nori deportuoti Andriulį ne kaip prezentą Stalinui, bet kaip nepageidaujamą Amerikai žmogų.

—O kodėl jis nepageidaujamas?

—Todėl, kad niekina šios šalies tvarką ir agituoja už Stalino diktatūrą. Kitaip pasakius, jis naudojasi šios šalies gerybėmis, o tarnauja svetimam ir dargi priešingai valstybei. Taigi jį deportuoja kaip šios šalies priešą.

—Nu, tai kaip tada bus su Bimba ir kitais bulšiais? Ar jie geresni?

—Kaip su jais bus, tėve, tai parodys ateitis. Aš pranašauti nenoriu.

—Džius di sem, Maike, Amerika čiaudnas kontrastas. Fridaro šnapso, alaus ir aticar salionus. Eikit ir visi gerkit. O kai tik žmogus į eina linksmas, tai policijos tuojau kapt jį už sprando ir koman j lapupą. I a, tai kaip tu rokuoji, ar čia yra kiek razumo?

—Tėvas ir čia klysti. Po-

licija yra pastatyta tam, kad dabotų tvarką, kad girti nespainiotų kitiems po kojų ir nesvyruotų tarp automobilų. Todėl katras tik negali tiesiai eiti, tą ir naveda į šaltąją išsimiegoti.

—Maike, policija ant to nereikalinga, ba kai žmogus išsigeria, tai jį paima savo apiekon aniuolas sargas.

Vot, aš galiu tau pasakyti priklojda iš mano paties gyvenimo. Per Kalėdas musų Sėeslyvos Smer-ties Susaidė buvo surengus krikščionišką pasilinksmini-mą, na ir visi krikščioniškai išsigeria. Man buvo taip linksma, kad nežinojau nei kas aš esu, nei kur esu. Ir, rodos, namo visai nevažia-vau; ale kaip iš ryto pabu-lau, tai buvau namie gra-žiai savo lovoj užsiklojęs, tik šiušiai nenutraukti ir šoblē neatkabinta. Matai, mane parvedė aniuolas sar-gas.

—Aš, tėve, žiurėjau tą naktį per langą ir mačiau, kaip tėvas ėjai zigzagais, apsikabindamas kiekvieną lempos stulpą. Tėvo laimė, kad tai buvo vėlyva naktis ir visi "aniuolai sargai" miegojo; kitaip jie būtų tik-rai nuvežę tėva nakvynėi į šaltą hotelį.

—Ai don kēr, ką tu, Mai-ke, šneki, bet Amerikos pa-ėtkas man išrodo navat-nas. Ve, aš duosiu tau dar citą priklojda. Nelabai se-nai buvau nuvykęs pas sa-vo seną frentą, Džiovą Ci-buką. Jis dirba ant far-mos. Kai aš nuvažiauvau, ai jis melžė karves. Dali-buk, Maike, ir tu pats ne-vierytum, kad Ameriko-j karvės turi ponišką gyven-i-mą. Barnė apšviesta su lek-trika, nelyginant kaip pažnyčia. Yra net barbe-rys, ką su lektrika nuskuta karvėms uodegas. Įvesti net fenai, tai yra tokie prietai-sai, ką vasarą pučia šaltą orą, o žiemą šiltą. Yra net šukos ir brušiai, katrais kas-dien nuplauna ir dailiai su-šukuoja karvėms užpaka-lius, lygiai kaip Hollywoo-do aktoroms. Yra net šil-to ir šalto vandens kranai, ir kokį kraną atsuksi, tokio vandens karvė gauna. Die-važ, Maike, katalikiškoj Lietuvoj klebonų gospadi-nės neturėdavo tokių vyga-

du, kaip Ameriko-j karvės turi.

—Bet kur tėvas buvai iki šiol, jeigu šitų dalykų Ame-rikoj nebuvai dar matęs?

—Žinai, Maike, aš vend-ravojau daugiausia tarp sa-vo tautos žmonių. Nueinu baž-nyčion pamoklos paklausy-ti; kartais užėinu į kazyr-ninkų klubą, kartais į saliu-ną, ale tokiuose pleisuose karvių nėra, tai ir neteko tokių džiuvilongų matyt.

—Gera, tėve, kad pama-aiškti visus šenus caro valdžios provokatorius ir šnipus, dirbusius Lietuvoje. Man pavyko sudaryti tą di-doką sąrašą, mano pava-dintą "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavardes.

1918 metų vėlyvą rudenį, kaip buvęs karininkas, kartu su 32,000 kitų buvu-sių karininkų tuo laiku gy-venusių Maskvoje, buvau areštuotas ir kartu su anais uždarytas į buvusias Alek-siejaus karo mokyklos pa-talpas, apsuptas kulkosvai-džiais apginkluotų kiniečių, kurie tik laukė progos pa-leisti ugnį ir areštuoti minią. Po kelių arešto savaičių Kapsukas man pranešė, kad aš galėčiau būti išleistas, jei sutikčiau, tuo atveju, jei bolševikai įeis į Vilnių vokiečiams pasitraukus, buti net švietimo komisaru, nes jie neturi tam kito tinkamo asmens. Priešingu atveju niekados Lietuvos nematy-siu. Kadangi, be to, iš mu-sų suimtųjų tarpo kas die-ną išvesdavo sušaudymui po keletą dešimčių asmenų, tai man nieko kito neliko, kaip sutikti. Iš kalėjimo buvau išleistas ir grįžau prie seno darbo.

Ir tikrai, greitai po to bolševikams užėmus Vilnių, Kapsuko buvau išauktas į Maskvos (tik kuriam laikui pakeliui šulauktas Daugpi-ly to, kol nebuvo išleisti iš kalėjimo, Kapsuko suimti mano brolis Mykolas ir dar kitas mano prietelius). At-važiavęs Vilniui buvau pa-skirtas "komisarui." Koks aš buvau "švietimo komisa-ras," apie tai būtų galėję daug papasakoti mano bu-vę bendradarbiai, dėja, da-bar jau mirę, kaip Dr. J. Basanavičius, prof. A. Kri-kščiukaitis, kun. Juozas Tu-mas-Vaišgantas, prof. Ba-lyš Sruoga ir kiti. Gyvyčių neminiu, nes jų daugelis vargsta dabar Lietuvoje ar Sibiro katorgoje.

Bet mano komisaravimas tebesitęsė vos vieną mėnesį. Mat, jau vasario mėnesį 1919 metais buvo Vilniuje suauktas "darbininkų ir valstiečių suvažiavimas" (nors jame nebuvo nei vieno nei darbininko nei valstiečio) ir kaip komisaras aš turėjau jame dalyvauti. Faktiškai vienintelis klausimas, tam suvažiavimui pa-statytas, kaip ir 1940 me-tais "liaudies seimui" buvo įsijungimas į sovietinę Ru-siją. Suvažiavime pirminin-kavęs Angarietis pastatė klausimą balsavimui: "Kas už prisijungimą?"—pakyla miškas rankų. "Kas prieš?"—pakyla viena ranka—ma-no. Žinoma, jei taip būtų pasielgę kurie 1940 m. "sei-mo" dalyviai, tai ir jie ir jų šeimos tuojau būtų sulik-viduoti ar Sibiran ištremti (apie tai jie buvo iš anksto įspėti). Bet tai dar buvo 1919 metais ir be to Kapsu-kas dar buvo ne tiek bolše-vikas, kiek komunistas (šia proga primintina, kad so-licijai vienintelis kraštas, kur nėra vieno idejinio komu-nisto, nes juos visus bolše-vikai ar išžudė patys ar lai-dinti "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavardes.

1918 metų vėlyvą rudenį, kaip buvęs karininkas, kartu su 32,000 kitų buvu-sių karininkų tuo laiku gy-venusių Maskvoje, buvau areštuotas ir kartu su anais uždarytas į buvusias Alek-siejaus karo mokyklos pa-talpas, apsuptas kulkosvai-džiais apginkluotų kiniečių, kurie tik laukė progos pa-leisti ugnį ir areštuoti minią. Po kelių arešto savaičių Kapsukas man pranešė, kad aš galėčiau būti išleistas, jei sutikčiau, tuo atveju, jei bolševikai įeis į Vilnių vokiečiams pasitraukus, buti net švietimo komisaru, nes jie neturi tam kito tinkamo asmens. Priešingu atveju niekados Lietuvos nematy-siu. Kadangi, be to, iš mu-sų suimtųjų tarpo kas die-ną išvesdavo sušaudymui po keletą dešimčių asmenų, tai man nieko kito neliko, kaip sutikti. Iš kalėjimo buvau išleistas ir grįžau prie seno darbo.

Ir tikrai, greitai po to bolševikams užėmus Vilnių, Kapsuko buvau išauktas į Maskvos (tik kuriam laikui pakeliui šulauktas Daugpi-ly to, kol nebuvo išleisti iš kalėjimo, Kapsuko suimti mano brolis Mykolas ir dar kitas mano prietelius). At-važiavęs Vilniui buvau pa-skirtas "komisarui." Koks aš buvau "švietimo komisa-ras," apie tai būtų galėję daug papasakoti mano bu-vę bendradarbiai, dėja, da-bar jau mirę, kaip Dr. J. Basanavičius, prof. A. Kri-kščiukaitis, kun. Juozas Tu-mas-Vaišgantas, prof. Ba-lyš Sruoga ir kiti. Gyvyčių neminiu, nes jų daugelis vargsta dabar Lietuvoje ar Sibiro katorgoje.

Bet mano komisaravimas tebesitęsė vos vieną mėnesį. Mat, jau vasario mėnesį 1919 metais buvo Vilniuje suauktas "darbininkų ir valstiečių suvažiavimas" (nors jame nebuvo nei vieno nei darbininko nei valstiečio) ir kaip komisaras aš turėjau jame dalyvauti. Faktiškai vienintelis klausimas, tam suvažiavimui pa-statytas, kaip ir 1940 me-tais "liaudies seimui" buvo įsijungimas į sovietinę Ru-siją. Suvažiavime pirminin-kavęs Angarietis pastatė klausimą balsavimui: "Kas už prisijungimą?"—pakyla miškas rankų. "Kas prieš?"—pakyla viena ranka—ma-no. Žinoma, jei taip būtų pasielgę kurie 1940 m. "sei-mo" dalyviai, tai ir jie ir jų šeimos tuojau būtų sulik-viduoti ar Sibiran ištremti (apie tai jie buvo iš anksto įspėti). Bet tai dar buvo 1919 metais ir be to Kapsu-kas dar buvo ne tiek bolše-vikas, kiek komunistas (šia proga primintina, kad so-licijai vienintelis kraštas, kur nėra vieno idejinio komu-nisto, nes juos visus bolše-vikai ar išžudė patys ar lai-dinti "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavardes.

Pastabos Dėl Praeities

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas Redaktoriau:

Nors nemėgstu skaityti, jei

kas apie mane yra kur rašo-

ma, tačiau dėl mano vadi-

namos "sukakties" (tokios

pat gimimo dienos, kaip ir

visos anksčiau praėjusios

64) kitų tiek buvo prirašy-

ta, kad noromis nenoromis

ir man teko susidurti įvai-

riuose laikraščiuose su ma-

no pavardės ir vardo links-

niavimu. Bendrai skustis

negaliu — gerai žodžiais

paminėta, jei bent kartais

sivėlė koks nors nežymus

netikslumas. Tos pat ru-

šies buvo įdėtas ir "Kelei-

vio" Nr. 50 straipsnis, ta-

čiau kai kurios šio straips-

nio detalės, kad iš esmės ir

teisingos, bet kitą skaityto-

ją galėjo ir suklaidinti. Pa-

vyzdžiui, čia nurodyta, kad

aš tarp kito ko buvau bend-

radarbiavęs ir "Vilnyje."

Kitas Amerikos skaitytojas

gali pamanyti, kad čia eina

kalba apie čionykštę vaba-

linę-pruseikinę "Vilnį," tuo

tarpu anoji "Vilnis," ku-

riuje man teko bendradar-

biauti, ėjo 1913-1914 me-

tams Rygoje, Latvijoje, o

amerikinėje "Vilnyje" ne

tik nesu bendradarbiavęs,

bet niekados jos ir neska-

tau, dar iš seno pripratimo,

budamas studentas ir studi-

juodamas rusiškame univer-

sitete, niekad neskačiau

rusiškų carinių juodašimti-

kų laikraščių, kaip "Novoje

Vremia" ar "Grazdanin,"

nes per garbino kazokų na-

gaikas lietuvių nugaroms

kapoti, tai ir dabar neska-

tau tokių pat laikraščių,

kad ir lietuvių kalba spaus-

dintų, kurie garbina jau ne

nagaikas, bet kuji lietuvių

galvoms skaldyti ir piautu-

vą jų gerklėms piauti. Bet

antra vertus, mano bendra-

darbiavimas politinėje

spaudoje palyginti nebuvo

ilgas (tarp kito ko nemaža

bendradarbiavau ir "Lietu-

vos Žiniose," taip pat ir Vil-

niaus lietuvių spaudoje lie-

tuvių, lenkų ir rusų kalba),

nes per paskutiniuosius 25

metus išitraukęs vien į kul-

tūrinį ir mokslinį darbą,

neturėjau laiko ir noro nei

politiškai veikti, nei rašyti

politinėmis temomis.

Kitas klausimas, kuris ir

iki kitų skaitytojų gali būti

savaip suprantas, yra tas

mano 1919 metais "komi-

saravimas" Vilniuje ir ta-

riamasis "bandymas bend-

radarbiauti" su Kapsuko

valdžia Vilniuje. Šia proga

norėčiau papasakoti, kaip

iš tikro šis "bendradarbia-

vimas" įvyko.

1914-1917 metais, mobi-

lizuotas atsargos karininku

ir rusų armiją, praleidau ap-

kasuose įvairiuose rusų

vokiečių frontuose, prae-

du, kaip Ameriko-j karvės

turi.

—Bet kur tėvas buvai iki

šiol, jeigu šitų dalykų Ame-

rikoj nebuvai dar matęs?

—Žinai, Maike, aš vend-

ravojau daugiausia tarp sa-

vo tautos žmonių. Nueinu baž-

nyčion pamoklos paklausy-ti; kartais užėinu į kazyr-ninkų klubą, kartais į saliu-ną, ale tokiuose pleisuose karvių nėra, tai ir neteko tokių džiuvilongų matyt.

—Gera, tėve, kad pama-

aiškti visus šenus caro valdžios provokatorius ir šnipus, dirbusius Lietuvoje. Man pavyko sudaryti tą di-doką sąrašą, mano pava-dintą "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavardes.

1918 metų vėlyvą rudenį, kaip buvęs karininkas, kartu su 32,000 kitų buvu-sių karininkų tuo laiku gy-venusių Maskvoje, buvau areštuotas ir kartu su anais uždarytas į buvusias Alek-siejaus karo mokyklos pa-talpas, apsuptas kulkosvai-džiais apginkluotų kiniečių, kurie tik laukė progos pa-leisti ugnį ir areštuoti minią. Po kelių arešto savaičių Kapsukas man pranešė, kad aš galėčiau būti išleistas, jei sutikčiau, tuo atveju, jei bolševikai įeis į Vilnių vokiečiams pasitraukus, buti net švietimo komisaru, nes jie neturi tam kito tinkamo asmens. Priešingu atveju niekados Lietuvos nematy-siu. Kadangi, be to, iš mu-sų suimtųjų tarpo kas die-ną išvesdavo sušaudymui po keletą dešimčių asmenų, tai man nieko kito neliko, kaip sutikti. Iš kalėjimo buvau išleistas ir grįžau prie seno darbo.

Ir tikrai, greitai po to bolševikams užėmus Vilnių, Kapsuko buvau išauktas į Maskvos (tik kuriam laikui pakeliui šulauktas Daugpi-ly to, kol nebuvo išleisti iš kalėjimo, Kapsuko suimti mano brolis Mykolas ir dar kitas mano prietelius). At-važiavęs Vilniui buvau pa-skirtas "komisarui." Koks aš buvau "švietimo komisa-ras," apie tai būtų galėję daug papasakoti mano bu-vę bendradarbiai, dėja, da-bar jau mirę, kaip Dr. J. Basanavičius, prof. A. Kri-kščiukaitis, kun. Juozas Tu-mas-Vaišgantas, prof. Ba-lyš Sruoga ir kiti. Gyvyčių neminiu, nes jų daugelis vargsta dabar Lietuvoje ar Sibiro katorgoje.

Bet mano komisaravimas tebesitęsė vos vieną mėnesį. Mat, jau vasario mėnesį 1919 metais buvo Vilniuje suauktas "darbininkų ir valstiečių suvažiavimas" (nors jame nebuvo nei vieno nei darbininko nei valstiečio) ir kaip komisaras aš turėjau jame dalyvauti. Faktiškai vienintelis klausimas, tam suvažiavimui pa-statytas, kaip ir 1940 me-tais "liaudies seimui" buvo įsijungimas į sovietinę Ru-siją. Suvažiavime pirminin-kavęs Angarietis pastatė klausimą balsavimui: "Kas už prisijungimą?"—pakyla miškas rankų. "Kas prieš?"—pakyla viena ranka—ma-no. Žinoma, jei taip būtų pasielgę kurie 1940 m. "sei-mo" dalyviai, tai ir jie ir jų šeimos tuojau būtų sulik-viduoti ar Sibiran ištremti (apie tai jie buvo iš anksto įspėti). Bet tai dar buvo 1919 metais ir be to Kapsu-kas dar buvo ne tiek bolše-vikas, kiek komunistas (šia proga primintina, kad so-

licijai vienintelis kraštas, kur nėra vieno idejinio komu-nisto, nes juos visus bolše-vikai ar išžudė patys ar lai-dinti "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavardes.

1918 metų vėlyvą rudenį, kaip buvęs karininkas, kartu su 32,000 kitų buvu-sių karininkų tuo laiku gy-venusių Maskvoje, buvau areštuotas ir kartu su anais uždarytas į buvusias Alek-siejaus karo mokyklos pa-talpas, apsuptas kulkosvai-džiais apginkluotų kiniečių, kurie tik laukė progos pa-leisti ugnį ir areštuoti minią. Po kelių arešto savaičių Kapsukas man pranešė, kad aš galėčiau būti išleistas, jei sutikčiau, tuo atveju, jei bolševikai įeis į Vilnių vokiečiams pasitraukus, buti net švietimo komisaru, nes jie neturi tam kito tinkamo asmens. Priešingu atveju niekados Lietuvos nematy-siu. Kadangi, be to, iš mu-sų suimtųjų tarpo kas die-ną išvesdavo sušaudymui po keletą dešimčių asmenų, tai man nieko kito neliko, kaip sutikti. Iš kalėjimo buvau išleistas ir grįžau prie seno darbo.

Ir tikrai, greitai po to bolševikams užėmus Vilnių, Kapsuko buvau išauktas į Maskvos (tik kuriam laikui pakeliui šulauktas Daugpi-ly to, kol nebuvo išleisti iš kalėjimo, Kapsuko suimti mano brolis Mykolas ir dar kitas mano prietelius). At-važiavęs Vilniui buvau pa-skirtas "komisarui." Koks aš buvau "švietimo komisa-ras," apie tai būtų galėję daug papasakoti mano bu-vę bendradarbiai, dėja, da-bar jau mirę, kaip Dr. J. Basanavičius, prof. A. Kri-kščiukaitis, kun. Juozas Tu-mas-Vaišgantas, prof. Ba-lyš Sruoga ir kiti. Gyvyčių neminiu, nes jų daugelis vargsta dabar Lietuvoje ar Sibiro katorgoje.

Bet mano komisaravimas tebesitęsė vos vieną mėnesį. Mat, jau vasario mėnesį 1919 metais buvo Vilniuje suauktas "darbininkų ir valstiečių suvažiavimas" (nors jame nebuvo nei vieno nei darbininko nei valstiečio) ir kaip komisaras aš turėjau jame dalyvauti. Faktiškai vienintelis klausimas, tam suvažiavimui pa-statytas, kaip ir 1940 me-tais "liaudies seimui" buvo įsijungimas į sovietinę Ru-siją. Suvažiavime pirminin-kavęs Angarietis pastatė klausimą balsavimui: "Kas už prisijungimą?"—pakyla miškas rankų. "Kas prieš?"—pakyla viena ranka—ma-no. Žinoma, jei taip būtų pasielgę kurie 1940 m. "sei-mo" dalyviai, tai ir jie ir jų šeimos tuojau būtų sulik-viduoti ar Sibiran ištremti (apie tai jie buvo iš anksto įspėti). Bet tai dar buvo 1919 metais ir be to Kapsu-kas dar buvo ne tiek bolše-vikas, kiek komunistas (šia proga primintina, kad so-

licijai vienintelis kraštas, kur nėra vieno idejinio komu-nisto, nes juos visus bolše-vikai ar išžudė patys ar lai-dinti "Judošių maišu." Šie

mano sąrašai, kartu su są-rašais tokių pat provokato-rių, veikusių pačioje Rusi-joje ir išaiškintų kitų spe-cialių komisijų, jau daug vėliau buvo Maskvoje iš-spausdinti, tačiau knyga jau sekancią dieną bolševikų čekos buvo konfiskuota, nes pasirodė, kad daug-mas anų carinių provokato-rių jau senai tarnauja bol-ševikų žvalgyboje, taigi knyga faktiškai buvo pa-skelbusi tik čeka tarnautojų pavard

Vermonto Farmose

XXIII

**Atsipašom Skaitytojų ir
Zodis Redaktoriui**

Mus gerbiamas redaktorius klausia: "Praėjo savaitė ir kita, iš jūsų jokios žinios. Pirmą savaitę maniau tylėti, kad jūs gautumėt progos pasisėdėti. Kitą savaitę buvau bepradėjęs manyti, kad gal sergate. Bet nenoriu tam tikėti, o todėl ir 'baderiuoju', nes skaitytojai pamėgo jūsų straipsnius iš Vermonto Farmų ir jau manęs kai kas klausė, kur jie pasisėdėję? Neturiu ką atsakyti. . . Beje, nieko nerašėte, bet gal turite kokių nors nusiskundimų dėl mano 'cenzūros'? Jei taip, prašysiu pasakyti. —'Keleivio' redaktoriui."

Gera, pasakysiu: Atsitiko kas nebuvo tikėtasi, per savo neatodairą užsikroviau perdidele našta ir suknibau. Tai ir viskas.

Kas liečia tą "cenzūrą", tai ji man visai nepatinka. Bet sykiu apie tai jau minėjau, ir aš suprantu, kad redaktoriaus "cenzūra" butina ir kitaip negal būti. Bendradarbis už laikraščio turinį neatsako, laikraščio turinys priklauso nuo redaktoriaus.

"Keleivis" visuomet buvo vienas iš populiariausių ir geriausių mūsų išeivijos laikraščių, jis tokiu yra ir šiandien. Jums netenka nieko atspirašinėti, nei aiškinti prieš nieką. Jūs ir mes žinome, visuomenė "Keleivį" myli.

Švenčių proga, mano širdingiausi linkėjimai jums ir skaitytojams. Su Naujais metais vėl pradėkit ir varykite naują barą, tik ta pati kryptimi, viskas bus gerai ir aš padėsiu, kiek galėsiu. Taigi darban, sirgti nevalia.

Papiovė Ne Tą Veršiuką

Šeimininkas aiškina savo dipukui, kad pritrūko mėsos, reik papiauti veršį. Pavakareje iš ganyklos parginė visus veršiukus, suvarė tvartan, ir palaukus kai prietemo, nakties prieblandoje, vieną už ragų, slėgė į kaktą, peiliu per kaklą ir velka kailinius. Po tam, galvą, kojas nupiove, vidurius išėmė ir už tvarto į duobę viską užkasė.

Bet smalsi dipuko žmona kažin kodėl nerimsta:

—Nereikėjo galvą, ypač kojas išmesti, bučiau išsutičius skanios košelienos, ir žarnos būtų susigudrėję, bučiau pridariusi dešrų,—dipukė išmetinėja šeimininkę.

—Pamiršk, jauni veršiukai

kai šiuo laiku nevalia piauti, jei vyriausybė sužinos, tai visi papulsim bėdon, užkasim ir tylėk,—autoritetin-gai šeimininkė užakcentavo.

Prisivirė šviežios mėsos, skaniai valgo ir džiaugiasi, kad gardu. Ateina kaimynas, pakvietė prie stalo ir davė jam paragauti. Gi jis, rodos nė kashio nenurijęs, kokiui tai stebuklingu būdu suuodė, ar kaip, bet suprato, kad čia jo versiena valgoma. Pradėjo teirautis, keistai klausinėti ir ant rytojaus suskaitė savo versiu-kus ir kai sykis pasirodė, kad vieno stoka, dingęs. Išsiaiškino nešvarus žygis—papildyta vagystė.

Vėlai vakare dipuko žmona telefonuoja man ir sako:

—Mes kuo greičiausiai turime išvažiuoti, čia negalim būti, grėsia didžiausia bėda,—susijaudinus kalba.

—Kas atsitiko, kodėl taip umai, kokia bėda?

—Papiovėm ne tą veršiuką.

—Tai kas čia tokio, piaukit ir kitą.

—Bet kad šitas buvo ne mūsų kaimynas.

—Tai kam jūs piau-nat kaimynų veršius, piaukit savo.

—Kad mes nežinome, kam kurie priklauso, mums bile veršiukas, visi jie panašūs, ir dabar galim papult bėdon. Mes kuo greičiausiai turim išvažiuoti, čia su nedorais šeimininkais vienoj pastogėj gyventi negalima.

—Nebijokit, jums bėdos nebus, surasim vietą ir perkelsim kitur, tik jau taip nenusigąskit,—suraminęs nutraukiau kalbą.

Teiraujamės kitur perkelti ir kai tyčia pasitaike labai gera vieta. Pranešiau, kad sekantį nedėdienį, per pietus, būtų gatavai pasiruošę, atvyks kitas šeimininkas juos išvežti. Džiaugias, dėkoja.

Bet kai atvyko kitas šeimininkas išsivežti, tai mūsų dipukų jau nerado nė pėdsakų, išvykę. Kur—niekas nežino. Komiteto nariai man išmetinėja, kad lietuviai nepastovūs žmonės, negalima jais pasitikėti, nesilaiko duoto žodžio. Pasiteisint nėra kuo, nei kaip,—lenkai, estai, latviai nepabėgo dar nė vienas. Lietuviai lyg pakaustyti. . .

Vakar atvyko valstijos truperis ir prašo su juom važiuoti New Yorko valstijon, esą, tulas dipukas papildęs piktadarystę pabėgo, reik jį surast ir grąžinti at-pukę.

Išsaky atsiskaciau važiuoti, nes buvau kietai papykęs.

PREZIDENTAS KALBA NEW YORKE

Prezidentas Trumanas vienose iškilmėse kalbėjo New Yorko mieste. Aplink jį apstojo aukštieji Jungtinių Tautų pareigūnai.

Visai be reikalo pabėgo, apsiginklavę—visos blusos dargi nepranešė nei kur—te sau žinosi. Visapusiai ap-svarstęs nusprendžiau vykti, nes gali būti suterštas geras lietuvių vardas, kaltininkas išsivys ir nekaltą žmogų įvels į baisią bėdą. Žinau, kad mūsų dipukai yra dori ir sąžiningi žmonės. Gi ši jauna porikė turi mažytę dukrytę, tai Dievui dušią kalti grinoriukai, reik gėl-tėt. Sutikau, nuvykome.

Atradome, pamatė baltai išsivys. Tiesa, buvo ir ko: du skirtingi valstijų truperiai, uniformos biskį skirtingos, bet kur tik nepažvelgsi žiba, žvilga ir abu

apsiginklavę—visos blusos dipukų numirė.

Umai paaiškinau, kad neišsivys, bėdos nebus. Vykstant atgal pasisekė išsiaiškinti, kad dipukas neišsivys ir nekaltą žmogų įvels į baisią bėdą. Žinau, kad mūsų dipukai yra dori ir sąžiningi žmonės. Gi ši jauna porikė turi mažytę dukrytę, tai Dievui dušią kalti grinoriukai, reik gėl-tėt. Sutikau, nuvykome. Dipukas davė išsiaiškinti, kad truperis viską susirėšė ir to kol kas užte-trupieriai, uniformos biskį skirtingos, bet kur tik nepažvelgsi žiba, žvilga ir abu

A. Jenkins.

Spaudoj Pasidairius

"Išdavikų" Partija

Maskvos "Pravda" (Nr. 342) T. Kostovo bylai tik prasidėjus, kaip bolševikai išsivys, išdėgė kaltinamąjį paskutiniiais žodžiais. Europoje ir Amerikoje daroma kitaip—kol teismas savo žodžio nepasakė, stengiamasi kaltinamųjų nepildinėti ir neplusti. Kulturingose šalyse ir spauda rupinasi duoti skaitytojams įrodosmos medžiagos iš kurios jie patys galėtų spręsti apie teisiamųjų kaltumą ar nekaltumą, tik barbariškai Rytai neturi nepriklausomo teismo, save gerbiančios laisvos spaudos, todėl jiems protingi dalykai neprivalomi. Maskvos "Pravda" yra valdančios Rusiją komunistų partijos ir vyriausybės organas, taigi čia kaltinamuosius pludo pati Rusijos valdžia, plusta ir smerkia iki teismo sprendimo. Ta pa-čia proga "Pravda" išpludo ir buvusį Vengrijos komunistų vadą Rajką, kurį jie neseniai pakorė. Dabar ir T. Kostovas jau pakartas tos pačios Maskvos garbei, o juk buvo Bulgarijos komunistų vadas ir ministeris. Tačiau pludama T. Koto-vą, Maskva visą ugnį tai-ko į Tito, štai kaip ji šneka:

"Niekšinga bulgarų valstybės išdavikų banda drauge su išdavikais, samdytais šnipais, žmogžudžiais ir provokatoriais Tito, Kardeli, Džilas, Ranković. . ."

"Išdavikas T. Kostovas su angliu-amerikų žvalgybų žinia, suėjo į slapus santykius su Belgrado šnipais ir žmogžudžiais: Tito, Kardeli, Džilas, Ranković. . ."

"Sunaikinus fašistinius sąmokslininkus Sofijoje, suduo-damas naujas smugis angliu-amerikų imperialistų tar-nams, fašistams—Tito, Kar-deli, Džilas, Ranković. . ."

Tai daina be galo. Ka-riami buvusieji komunistų partijų vadai už tai, kad jie buvo "išdavikai, samdyti šnipai, žmogžudžiai, pro-vokatoriai." Tad visai aišku, ko vertos komunistų parti-jos, jei jų vadai tokie. Pra-šosi išvada: Piličiai, apsi-saugokite komunistų parti-jų!

Skaitytojai pastebėjo, kad vyriausioji Maskvos ataka nukreipta į Tito. Oi kas dē-jie neseniai pakorė. Dabar ir T. Kostovas jau pakartas tos pačios Maskvos garbei, o juk buvo Bulgarijos komunistų vadas ir ministeris. Tačiau pludama T. Koto-vą, Maskva visą ugnį tai-ko į Tito, štai kaip ji šneka:

Brooklyniskė "Laisvė,"

kad parodyti savo bosams visišką ištikimybę ir prita-rimą Kostovo kartuvėms, ta proga pridėjo savo čekisti-nį dvylekį: "Kaip pasiklo-jo, taip išsimiego." Šią posakį Maskvos pakalikai tikrai privalo atsiminti, nes priešingu atveju "neišsimie-gosi," bet "kabosi," ypač vadams tai dera neužmiršti.

Pagaliau Susiprato

"Vilnis" Nr. 289, straips-ny "Dar Kartą Apie Džiovą ir Streptomyciną," ir vis stebisi:

"Kodėl tas Streptomycinas Amerikoje nėra taip išgarsė-jęs, kaip anapus vandenyno? Kur tik klausaisi, visi prašo savo giminių ir pažįstamų: prisiųsk 40 gramų, prisiųsk 100 gramų, prisiųsk 200 gra-mų ir tt."

Bet "Vilnis" į jos pačios visai vietoj pastatytą klausi-mą, kodėl "anapus vande-nyno," suprask Lietuvoje, tas vaistas taip išgarsėjo, visai neatsako. O neatsa-ko todėl, kad tuomet tekų sutikti su mūsų tvirtinimais, kad Sovietinėj Lietuvoj žmonės blogai ir nepaka-kamai maitinasi ir dar blo-giau gyvena, todėl serga džiova, nes džiova yra skur-džių liga.

Toliau "Vilnis" rašo:

"O būtų geriausia, jei val-stybė įsigytų to vaisto. Tada sanatorijų gydytojai turėtų jo patogiai po ranka ir galė-tų naudoti atitinkamiems li-goniams."

O čia tai teisybė pasaka-ta. Rusiškai užgrobų val-stybei žmonių sveikatingu-mas nerupi, todėl ligonys patys medžioja tą vaistą. Jei būtų nepriklausoma Lie-tuva, šiame klausime kal-bos nebūtų, valstybė išrašytų ir gydytų savo žmones. Dabar gi Rusija geriau lei-džia pinigų savo šnipams užsieny išlaikyti, nei strep-tomycinui pirkti, ir dar ma-ža to, už atstų iš Ameri-kos vaistą lupa nežmonišką maitą.

Ir toliau "Vilnis" gan protingos išeities ieško:

"Žinau, nesunku būtų šiam tikslui sukelti fondą ir apru-pinti Lietuvos džiovininkų sa-natorijas ir streptomycinu ir vitaminų preparatais."

Teisybė, nesunku būtų sudaryti fondas, bet kas ir kaip tą fondą kontroliuos, juk visoj plačioj Rusijoj džiovos dar daugiau.

Iš to "Vilnis" straipsnio sužinojome, kad rašytojas Milionas gavo tuos 40 gra-mų Streptomycino, kad už tą vaistą dozą sumokėta \$75.57. Kad tiems vais-tams ir miltams aukštas, tą ir "Vilnis" supranta, tik aiškiai nepasako. Kaip čia dabar prieš Matuską Rusiją nusidėsi.

—P. B.

Gailėstingumo jausmas yra kilnus, paaugok dienos uždarbį vargan patekusiems lietuviams! Aukais siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand st., Brooklyn 11, N. Y.

Žinios iš Anglijos

**Lietuvos Kariuomenės
Šventės Minėjimas
Bradforde**

Lietuvių Sąjungos Brad-fordo skyrius minėjo Lietu-vos kariuomenės šventę lap-kričio 26 d. Susirinko ne-maža tautiečių.

Skyriaus pirmininkas p. Pivariunas, atidarydamas minėjimą, pasakė keletą žo-džių ir priminė, kad Lietu-va jokių agresinių tikslų neturėjusi, o, užėjus bolše-vikams, "su šypsena jiems ginklus atidavė." Tačiau jie už mūsų "geraširdingū-mą" pasiėlgė nepaprastu žiaurumu.

Šios žinutės autoriui, kaip tik bolševikų gaujoms plu-sant į Lietuvą, teko tarnau-ti kariuomenėje 2-me inži-nerijos batalione, geležin-kių kuopoje, Radviliškyje.

Tuometinės karių nuo-taikos buvo mirti ar gyven-ti už sunkiai iškovotą nuo bolševikų Lietuvos nepri-klausomybę. Visas 2-ras batalionas ir šarvuotųjų rink-tinė buvo aliarmo padėtyje, tereikėjo tik įsakymo ati-daryti ugnį ir besiveržiantį priešą. Vyrai kaip tik to ir laukė, tačiau vietoj įsa-kymo kautis, tuometinis ka-riuomenės vadas įsakė divi-zių vadams pasitikti rau-donąja armija prie jų ap-imtųjų ribų. Toks įsakymas buvo lygus peiliui širdyje visiems kareiviams ir žė-mesniems karininkams. Aiš-ku, jie ne su šypsena, bet su didžiausia širdgėla turė-jo savo modernius ginklus atiduoti.

Turiningą paskaitą skaitė pulkininkas Valkunas. Jis pabrėžė, kad Lietuvos ka-riuomenė įkurta 1918 me-tais lapkričio 23 d. Po to pabrėžė, kad kariuomenės išlaikymas ir ginklavimas kainavo virš 60 milijonų litų į metus. Kariuomenė buvo gerai ginkluota ir gerai pa-remta kautynių uždavi-niams, bet pareigos neatli-ko. Bolševikai įsibrovė, o kariuomenės, taip brangiai tautai kainavusios, kaip ir nebūta.

Teisingai pulk. Valkunas sako, negalima kariuome-nės kaltinti, kad ji nesiprie-šino besiveržiantioms bolševikų bandoms, nes tuome-tinė Lietuvos vyriausybė su Smetona priešakyje galvo-trukčiais išsinešėdino iš kra-što, nespėjusi net protesto notos parašyti prieš brutalių bolševikų įsiveržimą. Patys savo sveiką kailį išnešė, o tautą paliko raudonajai pa-baisai draskyti. Karinės va-dovybės, matomai no Anta-ną vardinių minėjimo, buvo apsvaigusios galvos ir nesu-sivokė, ką daryti. Nepalei-do nei šiuo ir dabar nega-

lima kaip užkariauto krašto teisių ginti, ypatingai kai vieton kovos, išgama gen. Vitkauskas ir kiti važinėjo į Kremlį maldauti "tėve-lio," kad Lietuva būtų įjungta į "brolisčių res-publikų" tarpą.

Zuvę už Lietuvos laisvę buvo pagerbti susikaupimo minute. Ypatinga pagarba atiduota Lietuvos savano-riams, kurių pasiaukojimu ir kietomis kovomis buvo įgyvendinta Lietuvos nepri-klausomybė. Taipgi nepa-mirštini ir mūsų broliai par-tizantai, kurie dar vis veda aktingą kovą prieš raudo-nąją marą.

J. J-tis.

—O—

Irgi Lietuvos "Mylėtojai"

Šią vasarą Coventryje, Anglijoje, lankėsi tiek pagarsėjęs davatkoms tiki-binių laisvų rašinėtojas "tė-vas" misionierius Bruzikas. Jis sakosi esąs ne Lietuvos, bet Romos pilietis. Jo atsilankymas Anglijoje buvo trumpai spaudoje pavadin-tas "dvasiniu lietuvių su-stiprinimu." Kaipio misio-nierius, jis kiekvienoje di-dėneje lietuvių kolonijoje stengiasi praveisti misijas.

Verta paminėti tų misi-jų standartinę pradžią ir pabaigą. Žinodamas žmo-nių meilę pavergtai savo tė-vynei, pamokslininkas pra-deda kalbą taikydamas į patriotinius žmonių jaus-mus, o jau paskui įtikinėja, kad tik maldomis ir šven-tais sakramentais tikriaus-iai Lietuvą atvaduosime. Ir pačias misijas aukoja tam pačiam tikslui. . .

Pabaigai jis liepia sugie-doti ir Lietuvos himną, ta-čiau . . . jo "perkurta." Vie-tojų žodžių: "Tegul saulė Lietuvos . . ." jis liepia gie-doti: "Tegul Dievas Lietu-vos . . ." (Atsirado, mat, Kudirkos kurinių taisyto-jas!)

Flensburge, Vokietijoje, atsimenu, to misionieriaus liepimo choras nepaklausė ir himną giedojo taip, kaip jis turi būti giedamas. Bet-gi šiemet, Coventryje, jis rado tokių avelių, kurios Lietuvos himną iškraipė pa-gal Romos piliečio skonį.

Neužilgo po to, kunigų redaguojamame laikraštyje "Išvių Draugas" tilpo iš-galvota slapyvardė pasira-šytas straipsniukas, viešai raginantis Lietuvos himne saulę pakeisti Dievu. Šis raginimas kitame laikraštyje, aišku ir kito autoriaus, buvo švelniai atremtas.

Visokių, mat, atsiranda Lietuvos mylėtojų ir jų per-šamų jos vadavimo būdų.

Dzie Prada.

MES ATLIEKAM . . . VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTALVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Žodynas-Geriausia Dovana Švenčių Proga . . .

Ja lygiai džiaugsis ir neenai atvykęs tremtinys, ir čionykštis lietu-vis. Tai jūsų artimojo, draugo, prieteliaus atėitis! A. Lalis lietuviškai angliskai-lietuviškai žodynas gauna-mas pas

DR. D. PILKĄ
546 East Broadway, So. Boston 27, Mass. (52)

Angliškai - Lietuviškai Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdarais su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5½ formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gaut "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

NAUJŲ METŲ PAPROČIAI

Naujų Metų apvaikščiavimo yra labai senas paprotys. Kur jis prasidėjo, tikrų žinių istorija neturi. Vieni rašytojai mano jį atsiradus Kinijoje; kiti kredituoja jį senovės germanams, dar kiti romėnams.

Kiniečiai iš tikrųjų švenčia Naujus Metus labai triukšmingai: su liktarnėmis, su drakonais, su visokiais barškalais, riksmu ir tt. Jų Nauji Metai prasideda keliolika dienų vėliau ir tęsiasi kelias dienas.

Senovės germanai šven-davo Naujus Metus vasarai pasibaigus. Metus jie skirdavo į dvi dalis—žiemą ir vasarą. Kai vasara pasibaig-davo, budavo metų pa-baiga. Tai budavo papras-tai lapkričio mėnesį, kai pradėdavo užsalti vanduo ir sustingdavo žemės pluta.

Javai tuo metu budavo nuo laukų jau nuvalyti ir suvežti pastogėn; naminiai paukščiai ir gyvuliai per vasarą budavo jau užaugę ir dabar budavo laikas jau pradėti juos piauiti maistui. Laukų darbus pasibaigus, žmonės norėjo pasilinksinti.

Pasigaminavo alaus, apkraudavo stalus valgiais ir šven-davo senų metų pabaigą, atseit Naujus Metus. Tai budavo apie lapkričio mėnesio vidurį.

Bet vėliau germanų žemėn įsiveržė romėnai, kurie Naujus Metus šven-davo sausio 1 dieną. Pas romėnus ši šventė turėdavo didelės reikšmės. Sustodavo visi darbai ir žmonės eidavo linksminis. Draugai du-davo vieni kitiems dovanų ir linkėdavo "laimingų naujų metų." Tas paprotys pri-gijo ir pas germanus.

Idomu, kad Naujus Me-tus apvaikščiavo ir lauki-niai. Afrikos juodžiai ruo-šia didesles iškilmes, kepa ant laužų gyvulius ir valgo mėsa, kad būtų naujiems metams sveiki ir stiprūs.

Ciropi giminės indėnai Amerikoje irgi linksminasi Naujų Metų proga. Tiesa, pas juos nėra aiškiai nusta-tytos naujiems metams dien-os, bet kai jie nusprendžia, kad seni metai jau pa-sibaigę, tai naujiems pasi-tikti ruošiasi kaip davatka prie išpažinties. Jie išvalo savo budas, užgesina ug-niakurus ir pašalina senus pelenus iš jų. Tada kuria

naują ugnį, gamina šviežią valgį, apsirengia naujom drapanom, soka, klykia ir linksminasi kaip tik jie iš-mano. Šitokios linksmybės tęsiasi po kelias dienas.

Europoje yra mada ir do-vanomis dalytis, taip kaip Amerikoje per Kalėdas. Dovanų mada yra gili-os senovės liekana. Senovės prie-taringi žmonės aukodavo visokias dovanas dievams, norėdami išiekti jų malonėn. Vėliau dovanos buvo duodamos viršininkams, kad jie būtų maloningesni (kyšiai ir dabar duodami!). Musų laikais vaikinai duoda dovanų savo mylimoms merginoms, vyrai savo žmo-noms, tėvai vaikams, vaikai tėvams ir draugai drau-gams.

Ispanijoje, Prancuzijoje ir kituose Europos kraštuose per Naujus Metus žmonės lanko savo draugus ir nu-nesa jiems dovanų.

Pas vokiečius yra kitokia mada. Darbininkai ir pa-tarnautojai, ypač kurie mėgsta išsigerti, eina pas pažįstamus biznierių bei profesionalus ir linki "lai-mingų naujų metų." Tai reiškia, kad sveikinamasis turi duot pinigų jiems išsi-gerti. Ir duoda, nes toks jau paprotys.

Kaip keičiasi mados, taip keičiasi ir dovanų mada. Il-gą laiką pirštinės buvo skai-tomos tinkamiausia dovana Naujiems Metams. Vėliau šioje madon saldainės. Dar vėliau biznierių pradėjo dalyti sieninius kalendorius su savo firmos adresu. Ir šiandien tokie kalendoriai labai madoje, nes tai reika-lingas daiktas per apskritus metus. Taip pat šiandien labai madoje yra užrašyti savo draugui koki nors žur-nalą arba laikraštį, kaip Naujų Metų dovaną.

Bet ar duosite savo drau-gams kokių dovanų ar ne, būtina nupirkti ir nusigėskit tam tikrą kortą su pasveiki-nimu Naujiems Metams.

—M. M.

Kaip Pagaminti Geros Kavos

Reikia pasakyti tiesą, kad daugumas mūsų moterų ne-moka pagaminti geros ka-vos. Visų pirma, jos per-mažai įdeda kavos į puodą.

RIMTAS ĮVYKIS PAS KOMEDIANTUS

Zinomas muvų aktorius juokdarys, Bud Abbot, pagarsėjęs filmuose kartu su Costello, nufotografuotas, kada jis ir jo žmona įdukrina jaunutę 7 metų našlaitę Rae, kuri su jais gyvena jau keletas metų.

CLARK GABLE IR JO MOKINTOJI

zinomas muvų aktorius, Clark Gable, vedė ir padarė didelį siurprizą visoms panelėms, kurios jį buvo įsimylėjusios. Aktorius vedė buvusią Mrs. Sylvia Ashley, našlę.

paskui, ilgai ją virina, kad būtų stipresnė. Tada išei-na ne kava, bet kažkoks kartus, negardus gėrimas. Ir toks gėrimas nesveikas vi-duriams.

Štai ką apie kavos gami-nimą rašo bostoniškiame "Herald'e" Dr. William Brady:

Geros kavos paslaptis yra gaminimo chemijoje, jis sa-ko. Malonus kavos kvapas ir skonis pasileidžia šalta-me vandeny. Kavą virinant tas skonis ir kvapas išei-na iš orą. Todėl, jeigu aš atei-damas prie stalo iš tolo už-uodžiu malonų kavos kva-pą, tai jau žinau, kad ka-voj to kvapo nėra—jis išga-ravo.

Negana to, virinimas iš-tirpina ir paluosuoja tani-no rūkštį, kurį turėtų pasi-likti kavos tirščiuose. Nuo to rūkšties kava pasidaro karti, prikli gerti. Tokia kava ne tik negardi, bet ir viduriams labai nesveika.

Rinkoje dėlto yra visokių surugatų, kurie siulomi žmonėms kavos vieton. Jų pardavėjai aiškina: kava yra nesveika viduriams ir nervams, todėl pirkit mūsų miltelius ar kitoki "štofą," kuris turi kavos skonį, bet neturi žalingų kavos rūkščių bei kartumų.

Tinkamai pagaminta ka-va sveikatai nekenkia; iš tikrųjų ji net reikalinga sveikatos palaikymui. Ji akstina širdį ir nervus, pa-kelia gyvumą. Suaugusiam žmogui patartina išgerti du aris puodukus kavos per dieną, o sunkiai dirbančiam reikia dvigubai daugiau.

Dabar klausimas, kaip gi reikia kavą gaminti, kad ji būtų gardi, sveika, gera?

Visų pirma, kavai reika-lingas tam tikras puodas, kurin įstatomas metalinis ar kitoks koštuvus. Kiek-vienam puodukui vandens reikia įdėti šaukštą su kau-pu kavos. Kai tik vanduo užverda, puodą reikia nuo ugnies tuoj nukelti ir ver-dantį vandenį perpilti kele-tą kartų per kavos tiršti-mus. Tada kava bus gardi ir sveika.

MIKUŽIUTĖ PASKIRTA SVARBIOM PAREIGOM

"Tėvyne" praneša, kad p-lė E. Mikužiutė, ilgametė SLA izdo globėja, šiomis dienomis Ilinojaus guber-natoriaus paskirta į Dis-placed Persons Komisiją Il-linojaus valstijai.

Chicago Lietuvos Demo-

kratų Lyga rekomendavo keturą kandidatų į tą ko-nomisiją, bet gubernatorius pasirinko p-lę Mikužiutę.

Tos komisijos pareiga yra rūpintis atvykstančiais tremtiniais, kurie įsikuria Ilinojaus valstijoje—rupin-tis, kad jų niekas neskriaus-tų, ir padėti jiems, jeigu yra reikalingas.

Mes manom, kad Ilino-jaus gubernatorius nepada-rė klaidos paskirdamas p-lę Mikužiutę į tokias atsako-mingas pareigas. Mes ži-nom, kad ji stengsis jas atlikti kuo geriausia. Sveiki-nam ją!

Trumpa Kalėdų Eglaitės Istorija

Apie Kalėdų eglaitės at-siradimą yra visokių legen-dų. Bet išrodo, kad eglaitė atsirado atsitiktinai ir nuo Kalėdų visai nepriklauso-mai. Buvę taip. Marti-nas Liuteris sykį norėjęs paaikškinti savo žmonai ir vaikams, kaip gražiai išro-do po žvaigždėtu dangumi sniegu apdengtas miškas. Ir savaime jam pasisiūlė eglaitės mintis. Jis išėjo sodan, nukirto eglaitę ir at-sivilkęs vidun papuošė taip, kad išrodytų kaip girioj ap-singtas medis, žvaigždės mirgant. Jis apdėstė tos eglaitės šakas vata ir ant storesnių šakų pristatė žva-kių. Žiūrėkit, sako, taip iš-rodo sniegu apdengtas miš-kas nakties laiku. Ar ne gražus vaizdas?

Kadangi tai netyčia pasi-taikė Kalėdų išvakarėse, tai pas vokiečius ir šiandien yra labai populiarus pa-veikslai, kuriuose Liuteris vaizduojamas su savo šei-myna prie eglaitės.

Iš Vokietijos Kalėdų eg-laitės paprotys paplito po visą Europą. Anglijoj eg-laitė pasirodė 1828 metais, o Prancuzijoje 1870 metais. Vėliau tai paprotį europie-čiai atvežė ir Amerikon.

Šiandien Amerikoje iš-kertama baisiai daug jauno miško Kalėdų eglaitės, kurios po Kalėdų išverčia-mos į šiukšlynus. Washing-tono Forest Extension Ser-vice viršininko apskaičiavi-mu, šių metų Kalėdoms buvo iškirsta 21,000,000 eg-laičių, už kurias miestų gy-ventojai sumokėjo \$50,000,000.

Laikas užsisakyti "Kelei-vio" Kalendorių 1950 me-tams. Daug skaitymų ir in-formacijų. Kaina 50 centų.

UŽGESO ŽIBURIAI

Užgeso žiburiai, nutilo mūsų puota, Taurė neišgerta, daina neišda- nuota.— Užgeso žiburiai per džiaugsmą ir juokus.

Užgeso žiburiai—ir vėl mes ty-lūs, rustūs Ir liudėsia nykiu ir baime ne-sini.

Be atbalsio dvasia ar mestusi, ar skustys: Užgeso žiburiai—ir mes vieni, vieni.

Užgeso žiburiai—ir paslėpto troškimo Nei aš neatdariau, nei tu neat-darei. Metų puikių sapnų, tylaus jaus-mų žaidimo Užgeso žiburiai, užgeso žiburiai.

BALF'o PIKNIKAI

Mūsų draugas C. K. Braze raneša, kad Miamės Balf'o skyrius jau pradė-jęs žiemos sezono veiklą. Jau nutarė surengti porą piknikų. Pirmas piknikas įvyks sausio 15, o kitas vasario 12.

Tai yra gražus pavyzdys kitoms kolonijoms, kurios yra daug skaitlingesnės lie-tuviais, bet niekuo nepri-sideda prie sušelpimo trem-tyje vargstančių savo vien-genių. Tegul jie pasimo-kina gailestingumo ir pa-triotizmo nuo tos saujelės lietuvių, kurie kas metai su-rengia po keletą pramogų Balf'o naudai tolimoj Flo-ridoj.

KIAUŠINIAI ATPIGO

Neseniai mes rašėme šia-me skyriuje, kad kiaušinių kaina turės kristi, nes val-džia nutarė kiaušinių iš far-merių nebeperkti jų kainos palaikymui. Taip ir atsitiko. Jau kelinta savaitė kaip kiaušinių kaina krinta. Didelių kiaušinių tūzinas Eastone neseniai dar buvo 85 centai, o dabar jau tik 57c. Dalykų žinovai sako, kad kiaušinių kaina kri-sianti dar daugiau.

Taip pat numatomas kai-nų kritimas kavai ir jautie-dinai mėšai.

Bet bulvės, svogunai, mil-tai, aviens ir paukštiena bu-siančios brangesnės.

Sviestas, suris ir cukrus kol kas nesikeis.

SENUTĖ KALĖJIME

88 metų amžiaus Mrs. Mar-garet Russel pakliuvo kalėji-man Oakland, Calif., už pavo-gimą krautuvę sviesto, 38 centų vertės.

Mūsų tėvų kraštas Lietu-vos išlaisvinimo siekia Ame-rikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremkite tautietį, tad jos darbus!

JONAS BILIUNAS:

Kolumbas

Mažas Paveikslėlis iš Garbingo Žmogaus Gyvenimo

Senai tai atsitiko, bus jau pigiau. Buvau giliai įsi-li-dangiau kaip keturi šimtai kineš, kad mano sprendi-mas rasti tiesus kelias Ind-jon per vandenyną teisni-gas, kad butinai to kelio reikia ieškoti. Karštai no-rėjau tą savo sumanymą įvykdyti, bet pats to pada-rtyti negalėjau: buvau ne-turtėlis, neturėjau iš ko pa-sidarydinti laivų, pasisam-dyti žmonių, kurie sutiktų leistis ton tolimon nežimo-mon kelionėn. Kas man be-liko daryti? Turėjau pra-dėti savo mažą sumanymą. Bet niekas nenorėjo manęs klausyti, ne tik man teisy-bės pripažinti; savo krašte, į ką tik kreipiausi, visur mane išjuokė, iš manęs ty-čiojosi, vieni bepročių, kiti bedieviu išvadino.

"Bet nenurimau, nenur-stojau rūpinęsis; mano su-manymas švietė man galvoje, kaip tamsioje girioje šviečia tolimas žiburėlis, ir visomis savo kuno ir dvasios pajėgomis stengiausi jį tą žiburėlį prieiti. Širdį so-pamas palikau savo tėvyne ir pradėjau trankytis po svetimus kraštus, tenai ieš-kodamas žmonių, kurie manęs išklausytų. Nuėjau į Portugalijos karalių, jam visa papasakojau; karalius pareikalavo, kad apie mano sumanymą nutartų mokytų vyrų komisija. Toji komi-sija pasakė, jog visas mano sumanymas esąs tik sapnas, nesveiko žmogaus klaidėjimas, tik vienas man prita-rė, bet tai negelbėjo. Tenai nieko negavęs, atėjau Ispa-nijon laimės ieškoti; prie-jau prie karalienės Izabe-lės, jai savo sugalvojimą iš-aiskinau; čia tą mano su-galvojimą atidavė universi-tetui nutarti—ir vėl tik vie-nas teatsirado žmogus, ku-ris man pritarė, mano su-manymą pagyrė. Ir čia nie-ko nelaimėjau. Septynerius metus trankiausi po svei-mus kraštus, septynerius metus vargau, kentėjau pa-niekimus, pasityčiojimus ir išjuokimus, bet visą laiką nesiojau krutinę savo su-manymą, tikėdamasis su-laukti tos valandos, kada jis įvyks. Bet matau, kad čia nieko nepesiu. Taigi ke-liauju dabar Prancuzijon, tenai ieškosiu laimės: nei-sižadėsiu savo sumanymo, kol mano galvoj gyvens mintis, krutinę plaks širdis ir nešios mane kojos. . . . (Bus daugiau)

"Mano pavardė Kolum-bas. Gimiau italų žemėje, Genujos mieste. Mano tėvas buvo audėjas, bet ma-nęs tas amatas netraukė; nuo pat mažens įknybau knygosna, skaičiau tolimų kelionių aprašymus. Mano galvoj gimė karščiausias troškimas pačiam koku nors budu tapti keleiviu, plaukyti po vandenynus. Džiaugsmo šurpuliai perėjo per mano kūną, kada galv gale tas mano troškimas įvyko: gavau vienamė lai-ke vieta į galėjau, nors ne-toli, jurų pakraščiais plau-kyti. Beplaukydamas įsi-mylėjau ir vedžiau. Pas sa-vo uošvį, vienos salos savi-ninką, aptikau daug jo žė-mėlapį ir užrašų. Iš jų pir-mą kartą patyriau apie įvai-rius augalus, medžius ir gy-vulių lavonus, kuriuos van-denyne atneša nuo vakarų šalies ir išmeta ant kranto. Išgilinau senovės, mokytų vyrų raštusna, perskaičiau Morkaus Polio kelionės ap-rašymą: pats skaičiavau, tyrinėjau. Mano galvoj ra-dos šviesiau. Jei, tariau sau, vandenynas atneša nuo vakarų šalies įvairių augalų ir lavonų, tad tenai—toli už vandenų—turi būti žemė; ir toji žemė—tai ne kas kita, kaip tik Indija, kurion da-bar mes aplink visą Afriką turime plaukti į Rytus. Ir kadangi, tariau sau, žemė apskrita, tai daug geriau keliauti Indijon tiesiai per vandenyną: tada nereiktų plaukti aplink visą Afriką ir dalį Azijos—nereiktų da-ryti tokio didelio rato; bu-tų daug tiesiau, lengviau ir

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsisakyti "Kelei-vį." Kaina metams \$3.

LENGVAS BUDAS . . . IŠMOKTI ANGLIŠKAI

ANGLŲ KALBOS VADOVELIS su paaiškinimu, kaip yra tariamos įvairiose konstrukcijose angliškos raidės; su žodžių linksniuote, su gramatika ir su lengvais pasikalbėjimais ieškant darbo, nuėjus krautuvėn, pas siuvėją, pas daktarą, restoraną ir tt.

KAINA 35 CENTAI, kuriuos galima prisiųsti pašto ženkleliais.

KELEIVIS

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Norvegijos Komunistai

Norvegijos komunistų partija suskilo į dvi dalis. Atsiskyrusių komunistų partijai vadovauja Peder Furubotn, buvęs partijos generalinis sekretorius, išsėjęs iš partijos už "titizmą." Atsiskyrę komunistai leidžia laikraštį "Telefolket-fridom." Susikūrė ir Vokietijoje "titine" kompartija, kuri turi 6,000 narių.

Japonų Belaisviai

Japonijos valdytojas, generolas MacArthur, prašo, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė pasiulytų tarptautinę tyrinėjimą, kur dingo 375,000 japonų belaisvių Sovietų Rusijoje. Generalas siūlo, kad Amerika susitarų dėl tyrinėjimo su Tarptautiniu Raudonojojo Kryžiumi Šveicarijoje.

Lenkijos Armija

Sovietų maršalas Rokossovskis, kurs vadovauja Lenkijos armijai, paskyrė sovietų generolą Korzyce, kurs iki šiol buvo lenkų armijos generalinio štabo viršininkas, Lenkijos karo viceministeriu. Rusai karinėms lenkų armijoms užima visas atsakingiausias vietas.

Bolševikai Ruošiasi Dar Didesnė Žudynė

Didysis tautų pavergėjas Stalinas ruošiasi karo atvejui dar didesniems beginkliui žmonių, vyrų ir moterų, žudymams. Vienas tuo reikalingas bolševikų įsakymas yra atspausdintas Vakarų Vokietijos savaitraštyje "Der Schlusself" spalio 2 d., 1949 m., kuris liečia ir mūsų pavergtą tėvynę. Laikraštis rašo:

"Baltų pasipriešinimo judėjimui pasiekė sučiupti vieną svarbų dokumentą ir persiųsti į Vakarų. Kalbamas dokumentas yra 1948 metų Politbiuro įsakymas šiaurės armijai.

"Karo atveju minėtame įsakyme yra numatomos sekancios priemonės:

"1. Visi politiniai kaliniai, jų šeimų nariai, taipgi visi asmenys turį ryšius su užsieniu privalo būti tuoj išvežami.

"2. Visi tarnavę buvusiose baltų valstybių kariuomenėse, visi to meto tarnautojai, visi to meto profesoriai ir mokytojai turi būti įtraukti į sudaromus sąrašus.

"3. Kilus neramumams

Kurilų Salos

Japonijos parlamente užsienių reikalų atstovas kalbėjo apie Japonijos teises Kurilų salos ir pietinį Sachaliną. Kalbėtojas sakė, kad Jaltos nutarimai Japonijos neriša ir Japonija neatsisako nuo tų žemių, kurias rusai po karo užgrobė. Kurilų salos ir Sachalinas, japonai sako, yra reikalingi krašto saugumui.

Anglijos Liberalai

Anglijos liberalų partija, apie kurią jau daug kas ir užmiršo, deda pastangas "grįžti" ir ateinančių metų rinkimuose Anglijoje keta išstatyti net 400 kandidatų į parlamentą. Dabartiniam parlamente liberalai turi tik 12 atstovų. Viso parlamente yra 625 vietos.

Graikija—Jugoslavija

Iš Graikijos praneša, kad normalus gelžkelių susisiekimas tarp Graikijos ir Jugoslavijos vėl yra atnaujintas. Gelžkelių susisiekimas tarp tų kraštų buvo nutrauktas nuo 1941 metų. Graikai pataisė 960 mylių gelžkelio ir naujai pastatė ar pataisė septynis didelius ir 100 mažų tiltų.

visi 2 punkte išvardinti asmenys turi būti padaryti nekenksmingais. Jie turi būti visi arba išvežti, arba esant tokiai laiko, fiziniai sunaikinti."

Ar tai gali būti tiesa? Taip, tai yra tiesa, nes to pradžia mes DP jau matėme 1941 metais.

Mus pasiekia žinios, jog žudymai ir vežimai yra tęsiami toliau nuo tos dienos, kaip tik bolševikai vėl grįžo į mūsų tėvynę.

Minimas įsakymas reiškia, jog jį įvykdžius bus fiziniai sunaikinti arba išvežta visa mūsų tautos nepriklausomybės laikų inteligentija ir didžioji dalis jaunimo, kurie tarnavo kariuomenėje kareivių ar karininku, kurie išnešiojo paštą ar dirbo kaip geležinkeliečiai.

V. Milukas.
Frankfort a/M.

Laikas užsisakyti "Keleivio" Kalendorių 1950 metais. Daug skaitymų ir informacijų. Kaina 50 centų.

Tratiko Institutas prie Northeastern Universiteto nutraukė šią fotografiją. Ji rodo, kaip vaikučiai bėga į mokyklą, o automobilis gresia ji suvažinėti. Fotografija gavo dovaną už gerai pagautą pavojaus momentą.

Korespondencijos

MIAMI, FLA.

"Kolonizuoja" Lietuvių Klubą

Gruodžio 2 d. vietinis Lietuvių Klubas turėjo savo narių susirinkimą. Dalyvavo gražus būrelis narių. Prisirašė prie klubo "draugas" Masonas iš Waterbury, Conn., ir Masių šeima iš Detroito. "Draugas" Masy ir adv. Stefaniya Masytė prisirašė, nors čia tik laikinai apsilankė, o "draugas" Masonas jau čia gyvena. Prisirašė ir Czernauskų šeima iš Chicago.

Klubas šiame sezone turės tris balius, sausio 10, vasario 7 ir vasario 21 dienomis.

Korespondentas.

PHILADELPHIA, PA.

Pirkinių Sezonas Nekoks

Susitikau gatvėje gerą prieteliu. Pasisveikinom. Klausiu, kur eini? Sako, einu pasižiūrėti, kokį biznį krautuvis musy apilinkėje daro, man lengva palyginti, nes jau gyvenu šioje apilinkėje virš 40 metų. Praei tyje musy didmeistyste tarp Padėkos ir Kalėdų švenčių specialiniai busai veždavo pirkėjus į įvairias krautuves pirkti kalėdines dovanas, nes didelis žmonių judėjimas versdavo padau-ginti busų skaičių. Šiomet, priešingai, pagal spaudos pranešimą transportacija sumažėjo 10%. Tai tau ir prosperity! Niekur nesimato tų iškaby, kokiomis valandomis turi važiuoti. Fimiau, tai įeidavai į krautu-vę, turėdami gero-kai palaukti, kol gaudavai patarnavimą, gi dabar tik ieik į krautu-vę ir klausia: "Kuo galėčiau tamstai patarnauti?" Taip mainosi laikai.

Matote, ir šioje musy apilinkėje viename bloke yra 4 didelės krautu-vės, dešimtstoriai. Žiūrėkite, kiek čia įvairiausių žiopsotojų prie langų ir viduje žiurinėja į išstatytus daiktus. Bet

pirkėjų labai mažai. Ir kaip jie pirkis, kad kišenės tūšios. Jei manote, kad aš kalbu netiesą, tai einame pažiūrėti, parodysiu.

Bet aš nežau, nes man nėra jokia naujiena. Kalbos apie gerus laikus yra tik kalbos, o ne tikrenybė.

Joseph Rutkowski.

Naujieji Lietuvių Transportai

Gruodžio 23 d. laivu "General Blatchford" į New Yorką atvyko 67 lietuvių šeimos. Atvyko:

Jonas Anelaitis, Kazys Bartys, Robertas Cepelė, Anatolius Cepulis, Feliksas Cuceckas, Nikolas Lemidof, Genovaitė Draugelis, Aleksandras Dubauskas, Aleksandras Dundulis, Antanina Eirešutė, Liudvikas Fetingis, Konstantinas Jablonskis, Felicija Jasinskas, Ona Karanauskaitė, Ona Karanauskienė, Vytautas Kazlauskas, Pijus Kruekskis, Juozas Kundrotas, Steponas Kindrys, Pranas Lapinskas, Vacys Kuprys, Kazys Kuzas, Jonas La-kickas, Adomas Liakas, Vincas Lileika, Mikas Liuberskis, Antanas Lukoševičius, Teresė Lukšienė, Kotrina Lupeika, Jonas Milavickas, Ona Milerytė, Zenonas Minginas, Marijona Naujokaitis, Eugenija Naujokaitytė, Gabrielė Okincaitė, Jonas Plankis, Dominikas Po-cius, Zigmantas Raulinaitis, Vy-tautas Saulytis, Jurgis Savic-kas, Alfonsas Šestokas, Bernar-das Simonaitis, Elena Šinkunas, Vincas Sinusas, Marijonas Sa-bulis, Jurgis Šlepetys, Vladas Soris, Viktoras Snapstys, Val-entinas Staugaitis, Ona Ston-kiutė, Zenonas Splys, Marija Slyvaitė, Lidija Stenaitienė, Brenius Strikaitis, Justas Stri-kaitis, Antanas Valčiūks, Kazi-mieras Vainius, Vincas Vasi-liauskas, Gasparas Velička, Feliksas Vengrevičius, Liudas Vitkus, Jonas Vilutis, Leonas Venckus, Jonas Virkauskas, Adomas Zabukas, Viktorija Ze-ronas ir Romualdas Zukauskas.

Gruodžio 22 d. laivu "Gree-ly" iš Italijos į New Yorką at-vyko 15 lietuvių šeimų. Atvy-ko:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Vladas Burneikis, kun. Ma-tas Cyvas, Zigmantas Degutis, Marija Dubinskaitė, Alfonsas Murauskas, Vytautas Oren-tas, Mykolas Paulauskas, Ele-na Pukienė, Ona Ragazinskienė, Kazys Rutkauskas, Ju-lius Simaitis, Jonas Skeiris, Petras Šliažas, Lydėja Timpai-tė ir Eduardas Vebra.

Gruodžio 27 d. laivu "General Sturgis" į New Orleans, La., atvyko 12 lietuvių šeimų. At-vyko:

Alfonsas Barnauskas, Leoka-dija Bilaižytė, Adolfas Eigelis, Bronius Keturauskas, Hugo Kiaupa, Severinas Krutulis, Ona Kubickienė, Petras Kup-stys, Kazys Leonavičius, Hen-rikas Misiunas, Steponas Rustei-ka ir Antanas Rivutis.

Tėvo ir Maikio Kraičiui

Sekantieji musy skaitytojai, užsakant "Keleivį" ir kalendo-rių, skyrė Tėvui bei Maikiui įvairiems jų reikalams. Pri-siuntė po 50 centų:

J. Klimavičius, Indianapolis, Ind.; J. Kavaliauskas, Millvale, Pa.; A. Basanavičienė, Phila-delphia, Pa.; G. Kriaučiūnas, Montreal, Canada; A. Valiuko-nis, Cliffsides Park, N. J.; A. Griška, Hudson, Mass.; ir J. Walls, Chicago, Ill.

Visiems tariame širdingą ačiū.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIESKOMI ASMENYS

Adomaitis, Izidorius, ir jo brolis bei dvi seserys, kurių viena vardu Petronėlė, kilę iš Zeckalnių kaimo, Šakių apskr. Armonaitis, Martynas, iš Jurbarko valsčiaus. Baltrušaitytė, Matilda, iš Gelgaudiškio valsčiaus, Šakių apskr. Nerunų kaimo. Bancelys (Bansleber ar Ban-cieber), Augustas, iš Dambavos km., Kvėtiškio valsčiaus, Mariampolės apskr., ir jo žmo-na Rederytė, Mina. Bastys, Jonas, iš Naumiesčio, Šakių apskr.

Bružytė (ar Bruožytė) Plau-sinienė, Ieva, iš Raudonės val. Garbenis, Pranas, iš Pakliau-pės km., Laižuvo valsčiaus. Jankutė, Marija, iš Skabeikių km., Papilės vals., Šiaulių apskr.

Jenušaitis, Antanas, pusbro-lis Juozo Zaleskio.

Juknevičienė-Vedeikaitė, Ma-rija, iš Pupenų km., Kražių vals., Raseinių apskr.

Juozapavičiūtė - Plausirėnė, Ona, iš Meištų km., Bublėlių vals., Šakių apskr.

Muleckis, Vincas ir jo sesuo Marija, iš M. Budežerių km., Vilkaviškio valsčiaus.

Peža, iš Vilkaviškio apskr., gal Labušiškių km., ar jo įpė-diniai.

Skurupskis, Walteris. Zokaitis, Jonas, iš Naumiesčio, Šakių apskr.

Ieškomieji arba apie juos ži-nantieji maloniai prašomi atsi-kepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Prancuzai Neiškrauna Amerikos Laivų

Prancuzų laivų krovėjų unija, kuriai vadovauja bol-ševikai, nutarė neiškrauti tų

PAIESKOJIMAI

Pasiekau deivę savo brolių Bas-čių, kilusių iš Suvalkijos, Gelgaudi-škio parapijos, Krėždančių kaimo. Prašau atsilipti šiuo adresu: (2)
Mr. Gust Bastis,
523 Susmon Street,
Pittsburgh 12, Pa.

Pasiekau Polikarpo Opulskio, kilu-sio iš Telšiu apskrities ir valsčiaus, Rubežaičių kaimo. Girdėjau jį gy-venus apie Seattle, Wash. Jis pats ar kas apie jį žino, malones atsi-lipti šiuo adresu: (2)
Stasys Mileikis,
16 Macella St.,
Roxbury, Mass.

APSIVEDIMAI

Ieškau gyvenimo draugės. Aš esu statybos inžinierius, 46 metų am-žiaus, aukštas, lieknas ir blaivus. Šiuo laiku dirbu Centralinėje Ameri-koje. Siųskite laiškus Senjorui Inži-neriui šio laikraščio adresu. (2)

Amerikos laivų, kurie atve-ža ginklus ir karo medžiagą. St. Nazaire uoste laivų krovėjai jau taip ir daro. To miesto majoras bolševi-kaš juos dar paragino boi-kotuoti.

1950 KALENDORIAI 1950

Biznio kortelės su 1950 Kalendarium antro pusę—1000 už \$6.00. Užrašyk paveiksluotą mėnesinį žurnalą "Lietuvių Naujienas," 32 puslapių, \$1.00 metams. Dovanai gausi 2 mažas kalendoriukas, kiše-ninį ir sieninį. (2)
Lietuvių Naujienos
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

"Lietuvių kalbos Vadovas" yra spausdinamas skubos keliu Bie-lefeldo spaustuvių, Vokietijoje. Ši knyga turės daugiau kaip 700 puslapių, o kainuos tik \$2.50. Užsiprenumeruoti ją galima žemiau nurodytu adresu. Su užsakymu reikia prisijusti ir pinigus. Adresas:

Juozas Audėnas,
14 Townsend Street,
Boston-Roxbury, Mass.
(52)

NAUDINGOS KNYGOS

Sveikata Ligoniams, gydymas ligų šaknimis, žolių žiedais ir lapais. Vardai lietuviškai, angliškai ir lotyniškai. Paaiskinimas kaip vartoti, lietuviškai. Kaina \$1.00, apdary-ta. Naujos Dainos. \$2.25
Greičiausias Mokytojas Anglų Kal-bos. Paslaptis Kozimor Lesti iš Pini-ty. \$2.50
Didis Sappininkas. Kas pirkis visas sykiu, kaina \$2.50. Perkant po vieną, pilna kaina. Paulus Mikalauskas, 73 Compton Street, Boston 18, Mass. (1)

Baikite Savo Kancias

Arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, ku-rios čia iš kartos į kartą. Sudėtis gryną žolių, daugelis jų yra re-tos ir brangios.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25)—sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dekingų žmo-nių.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cinnos žievės ir tuoj veikia.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krutinės užsikimšimo. Labai veikli ir vai-kams galima saugiai duoti.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIJOJ Škilvio Ar-bata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Paikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STEPTINUS re-zultatus, kai vartojama nuo neu-ritis, sciatica, reumatizmo ir ar-thritės, krutinės, nugaros skau-dėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slo-gų ir šaltų kojų. Staiga susize-ria į odą ir ligai laikosi šilima. Sveikina ir skatina kraują apy-taka, tokiu būdu išlaiko kune susirinkusius nuodus.
Ateikit ar atsilykint money or-derį, įdėdami 10c kožno daikto persiuntimui. MES APMOKAM PASTA jei užsakymas siekia \$2.00 ar daugiau. (50)

Z. G. STANIS COMPANY
Chicago 8, Ill.
2822 Archer Ave., Dept. K.

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-VIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaiz-dos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina nie-žėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETES FOOT, su-stabdo diuviną odos ir perpyšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos var-toti nuo dištancijos ir suskilusios odos. Jos yra zero gy-dukės odos ligų. LEGU-LO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nu-vargusių, peršamų ir niežančių kojų. Legulo Ointment yra paruo-damas po \$5c, \$1.25 ir \$2.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskite money orderį: (16-0)
LEGULO, Dept. 2,
4847 W. 14th Street,
CICERO 50, Ill.

Arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, ku-rios čia iš kartos į kartą. Sudėtis gryną žolių, daugelis jų yra re-tos ir brangios.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25)—sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dekingų žmo-nių.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cinnos žievės ir tuoj veikia.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krutinės užsikimšimo. Labai veikli ir vai-kams galima saugiai duoti.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIJOJ Škilvio Ar-bata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Paikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STEPTINUS re-zultatus, kai vartojama nuo neu-ritis, sciatica, reumatizmo ir ar-thritės, krutinės, nugaros skau-dėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slo-gų ir šaltų kojų. Staiga susize-ria į odą ir ligai laikosi šilima. Sveikina ir skatina kraują apy-taka, tokiu būdu išlaiko kune susirinkusius nuodus.
Ateikit ar atsilykint money or-derį, įdėdami 10c kožno daikto persiuntimui. MES APMOKAM PASTA jei užsakymas siekia \$2.00 ar daugiau. (50)

Z. G. STANIS COMPANY
Chicago 8, Ill.
2822 Archer Ave., Dept. K.

JUOZAS STALINAS

— arba —
Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pa-zįsta Staliną nuo jo kudykystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prsimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, įvėty ir var-dų nurodymais.

Paskutiniaisiais laikais plinta gandai, kad Stalina pra-dėjo esti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas už-ims jo vietą, kai giltinė jį nusineš?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 pus-lapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Ke-leivio" knygyne:

KELEIVIS
636 Broadway,
South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpa ir įmirtinų apdraudų yra išmokėję arti \$5,000,000.00. Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose mie-stuose Amerikoje ir Kanadoje. Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00. Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Va-jus. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzamina-vimą apmoka Susivienijimas.

Taip Susivienijimo narių ir prarašyk savo šeimos na-rus. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adre-suodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St. New York 1, N. Y.

AR PASENAI PASIEKĖS 40? NUSIBODO GVYENT?

Kai prigimtis nebeveikia, jautiesi nuvargęs, vi-duriai užkietėję, pagelbėk sau gamtos vaistais, žolemis, ka veikia greitai, bet sveikina, ka gra-žina energija ir gyvenimas vėl pasidaro malo-nus. Ko laukti? Tuoj užsisakyk populiarią Herb Tea, vartojamas tukstančių.

SANITAS HERB TEA No. 17
Kainuoja \$1.10 su prisijuntimu; tas tonikas re-guliuoja sistemą ir buvo įraštas per daugelį metų patyrimo ir mokėjimą sumasyti žoles. Taipgi paprašyk sau nemokamo cirkuliaro.

SANITAS HERBS
1125 Milwaukee Ave., Chicago 22, Ill. (52)

Vietinės Žinios

KALĖDŲ EGLUTĖ

Šeštadienį, gruodžio 31 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje, So. Bostone, įvyks visų Bostone gyvenančių lietuvių vaikų šventė—eglutė. Pagal lietuviškus papročius tokios eglutės yra ruošiamos tarpe Kalėdų ir Trijų Karalių. Taip kad šiemet mūsų vaikučiai turės progą tikrai lietuviškoje dvasioje ir linksmai savų tarpe praleisti kelias valandas visi žaizdami lietuviškus žaidimus ir dainuodami gražias daineles.

Kaip teko girdėti, be Kalėdų Senelio pasirodys ir "tikrieji nykštukai" ir "snieguolė"—tai vis dar nematyti senesniems ateiviams ir jų vaikams pasirodymai. Todėl laukiama, kad šion šventės atsilankys gausiai ne tik vaikai, bet ir suaugusieji, kuriems bus labai smagu žiūrėti kaip moka linksminintis vaikai ir prisiminti savo mielą tėvynę ir senus laikus, kada ir jie buvo maži. Dovanas galima irgi atsinešti pagal savo nuožūrą, o Kalėdų Senelis įteiks kam bus užrašyta.

Šią šventę mieliai sutiko globoti žinomos Bostono lietuvių veikėjos pp. Šimkienė, Januškevičienė ir Kruopienė. Bilietai tik 50c suaugusiems.

—J. M.

SKAUTŲ-ČIŲ SUEIGA

Mano Širdis Yra su Jumis
Gruodžio 18 d. Bostono skautų-čių vietininkija turėjo pirmąją bendrą visos vietininkijos sueigą. Joje be gausaus skautiškojo jaunimo burio skaitlingai dalyvavo ir skautų bičiuliai.

Sueigos pradžioje galinagai suskambo tautos himnas. Gražiū žodžiu jai įžangą padarė vietininkas prof. Ig. Končius, suglaustai nupasakodamas svečiams lietuviškosios skautybės kelių nuo 1918 metų iki šių dienų.

Giliame susikaupime ilgesingai nuskambėjo skautų patriotiškas montažas. Jį papildė turiningais sveikinimais skautų-čių bičiuliai. 317 Dariaus posto komandorius Smiglas pareiškė, kad jo širdis visados esanti su skautiškuoju jaunimu, o lietuviai legionieriai palaikys ir remis savo globotinius. Šie žodžiai yra itin mieli Bostono skautams ir jie jaučia tą širdingą lietuvių legionierių globą. Taip pat sveikino posto talkininkių, moterų sekcijos pirmininkę.

Gražių minčių pasakė adv. B. Kalvaitis ir Tr. Radelio pirm. Ed. Karnėnas. Širdingą žodį tarė ir legionierių Kalėdų Senelis (Santa Claus), kuris tą popietį dalijo dovanėles legionierių vaikučiams.

Iškilmingąją sueigos dalį užbaigė vietininkas, su giedriu sąmojumi nupasakodamas, kaip skautaitės susitvarkė savo buklus. Čia gražiū padėkos žodžių paminėti visi bičiuliai bei rėmėjai. Jie niekieno neprašomi ir neragunami, patys atėjo pas su jaunatviška energija beplūšančius skautus-tes ir juos parėmė. Net

ir toje pat sueigoje atsirado dar vienas toks mielas rėmėjas—p. Adam Betler paukojo \$3 "ant pento."

Antroji sueigos dalis buvo linksma. Čia atspalaidojo jaunatviška gaivalinga skautiškoji dvasia. Suskambo dainos, pasipylė gražių pokštų pynė ir muzikiniai numeriai. O nuo skautų lakštingalos skautininkės V. Barmienės išubuočių Vilniaus varpų ir paskautininko Liudo Končiaus sukelto čiaudulio skambėjo visa aplinkė. (Gal ne visi southbostoniečiai girdėjo, o aš apkurtintas tunojau buklo kampe!)

Gera.

LIETUVIŲ KULTūros RĖMĖJAI BOSTONE

Vos tik susiorganizavę Lietuvių Kultūros Rėmėjai Bostone, kurių pirmieji tikslai yra paremti Lietuvių Teatrą ir Lituanistikos Mokyklą Bostone, jau turi savo eilės 112 asmenų (įsirašę iki gruodžio 18 dienos).

Iš karto užsimokėjo už visus 1950 metus po \$12: Jonas Kasmauskas, J. P. Tuinyla, prel. Urbanavičius, kun. P. Virmauskas.

Už penkis mėnesius priekini užsimokėjo po \$5: Juozas Arlauskas ir Stasys Mockus.

Pasizadėjo mokėti kas mėnuo po \$1 ir jau užsimokėjo už šių metų gruodį:

Kazys Adamkevičius, Tadas Aleksandravičius, Vytautas Alseika, Juozas Andrius, Viktoras Andriusis, Juozas Audėnas, Bronius Bajerčius, Edvardas Bajerčius, Vladas Bajerčius, Danutė Baltienė, Kazys Barmus, Teklė Bogušienė, A. Bričkus, Aleksandras Čaplikas, Dr. Vytautas Čepas, Aldona Dabrilienė, Zigmas Gavelis, Juozas Gedmintas, Dr. Marija Gimbutienė, Dr. Jurgis Gimbutas, Valerija Girnytė, Jonas J. Grigalius, Petras Griganavičius, Vytautas Gurka, Aleksandra Gustaitienė, Antanas Gustaitis, Tomas Jakavonis, Antanas Januška, J. Januškis, J. Jasinskas, Simonas Jokubauskas, Antanas Juknevičius, Gerardas Juškė.

JORDAN MARSH COMPANY NEW ENGLAND'S LARGEST STORE

MUSŲ GERIAUSI LINKĖJIMAI SUSILAUKUS LINKSMŲ ŠVENČIŲ SEZONO IR KARTU LAIMINGŲ 1950 METŲ

Sie Nauji Metai mums yra šimtieji metai! Musų metinė šventė su keturiom krautuvėm gėrybių vėl gali patvirtinti, kad "Sausio Mėnuo yra Jordan'o Mėnuo Bostone." Ateikit!

Savo gimtadienio proga mes norim pasveikinti senus draugus ir sutikti naujų!

DIDZIAUSIA NAUJOS ANGLIJOS KRAUTUVĖ

nas, Adolfas Juodka, Elena Kačinskienė, Henrikas Kačinskas, Pranė Kaladienė, Dr. Brunonas Kalvaitis, J. Kapočius, Edvardas Karnėnas, Petras Kaustekas, Leonas Kazėnas, Andrius Kturakis, Steponas Kiliulis, Faustas Kirša, prof. Ignas Končius, Adelė Kontautaitė, kun. Albertas Kontautas, Feliksas Kontautas, Petras Kontautas, Vytautas Kubilius, Antanas Kučys, Vladas Kulbokas, Stasys Lazdinis, Stasė Lizdėnienė, Stasys Lušys, Stasė Markevičienė, Kazys Markevičius, Antanas Matijoška, Kostas Mereskevičius, Jonas Mikalauskas, Vladas Mickunas, Vincas Montvila, Kazys Mockus, Bronius Navickas, Matas Palubinskas, Elena Pliekienė, Petras Pilka, P. Pliekšnas, K. Ramanauskas, Jonas Starinskas, Vytautas Stelmokas, Vytautas Strolis, enž. Vytautas Ščenulevičius, Adolfas Ščiuka, Otonas Vaitkevičius, Stasys Vaitkevičius, Valentinus Vakauza, Stasys Variakojis, Jonas Vasys, J. Vembrė, kun. Mykolas Vembrė, Kazys Vileišis, Tadas J. Vizgirda, Edvardas Zabarskas, P. Zuokas, Petras Žilinskas.

Įsirašę ir pažadėjo mokėti po \$1 kas mėnuo: Aleksandras Andriusaitis, Petras Blumias, B. Budreikaitė, Stasys Briedis, Jonas Juškaitis, Petras Kaškauskas, Dr. Kazys Karvelis, Kazys Merkis, Izidorius Milinunas, Juozas Paplauskas, Jonas Perevičius, Vincas Pupalaigis, Antanas Petreikis, J. Radavičius, Sofija Stonienė, Juozas Šutas, Antanas Užubalis, Vytautas Vilutis.

Lietuvių Kultūros Rėmėjų valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems suminėtiems kultūros rėmėjams ir kviečia visus lietuvius, kuriems rūpi palaikyti kultūrinę lietuvių veiklą, įsirašyti į Lietuvių Kultūros Rėmėjų Bostone. Prašome kreiptis šiais adresais:

Pirmininkas—Kazys Mockus, 337 E. St., So. Boston; sekretorius—Jurgis Gimbutas, 250 Columbia Rr., Dorchester; izdininkas—Antanas Matijoška, 373 Centre St., Dorchester; finansų sekretorius—Stasys Lazdinis, 216 W. Broadway, So. Boston.

Sveikina iš Floridos
Haverhillietė Mrs. Stella Paplauskienė siūnčia iš Floridos, Tampa miesto, geriausių linkėjimų "Keleivio" štabui ir visiems savo prieteliams Bostone.

ROŽENAS SVEIKINA

Antanas Rožėnas, kuris dabar gyvena su savo šeima Miami mieste, Floridoje, sveikina visus savo draugus ir pažįstamus Bostono aplinkoje, linkėdamas visiems laimingų Naujų Metų.

TMD Susirinkimas

Tėvynės Mylėtojų Draugijos metinis susirinkimas įvyko penktadienį, 1950 m. sausio 6 d., 7:30 val. vakare, Sandaros svetainėje, 124 F. St., South Bostone.

Maloniai prašome dalyvauti visus narius ir prijaunčius. Bus nustatomos veikimo gairės sekantiems metams. Valdyba duos atskaitą.

TMD Valdyba.

Naujų Metų Pasitikimas Su Šaunia Vakariene

Dorchesterio Lietuvių Klubas rengia šaunų Naujų Metų pasitikimą su vakariene šeštadienį, gruodžio 31 d., savo patalpose, 1810 Dorchester Ave. Pradžią 8 val. vakare. Maloniai kviečiame lietuvius atsilankyti ir linksmai pasitikti 1950 metus tarp saviškių.

Komitetas.

Linkėjimai iš Kentucky

Dr. J. Usas iš Owensboro, Ky., prisuntė mums naujametį atviruką ir rašo: "Gerbiami Draugai! Owensboro kolonija, iš viso mūsų kuciai, kažkur dingo ir jo kijų jų pėdsakų nesurandama. Gaisrininkai sako, kad namą sugriovė dinamitas, o ne kas kita. Tyrinėjimas tęsiasi."

NAUJAS MAJORAS SKIRIA PAREIGUNUS

Po kelių dienų naujas Bostono majoras perims miesto valdžią. Dabar naujasis majoras jau skiria aukštuosius miesto pareigūnus. Jau paskirti aštuoni įvairių miesto skyrių vedėjai, daugumas jų jau priėmė majoro M. Tobino ejo atsakingas pareigas. Iš J. M. Curley skirtųjų aukštųjų pareigūnų lieka tik vienas kitas ir tai tik "laikiniai."

Neprisilaiko Patvarkymų Del Apsaugos Prieš Gaisrus

Bostono miesto statybos departamento valdininkai tikrino, kaip miesto gyventojai prisilaiko patvarkymų dėl apsaugos prieš gaisrus. Valdininkai surado ne mažiau penkių tukstančių namų, kurie neprisilaiko daugelio patvarkymų. Pabaudų mažai teuzdėta, bet namų savininkams duotas įsakymas per 30 dienų "pasitaisyti."

DAR DVI SAVAITES!

Dar yra dvi savaitės laiko

padaryti nemokamas X-spindulių krutinės nuotraukas. Patartina visiems pasinaudoti proga ir padaryti nuotraukas.

Laimingų Naujų Metų
Visiems Kostumeriams ir Rėmėjams Linki
Strand Cafe
J. TAUTVAISHA JOSEPHINE BUDRECKI
Švenčių proga Valgiai Specialiai priręngti
Visokių Degtinių, Vynų, ir Alaus Pasirinkimas.
374 Broadway, South Boston

LITERATūros IR MENO VAKARAS

Sekmadienį, sausio 15 d., 3 val. po pietų So. Bostone, Municipal svetainėje bus literatūros ir meno vakaras, kurį ruošia Bostono Lietuvių Kultūros Rėmėjai.

Poetai Faustas Kirša, Bernardas Brazdžionis, Stasys Santvaras, Petras Pilka ir Antanas Gustaitis skaitys savo kurybą; dalyvaus artistas Henrikas Kačinskas ir dalyvaus solistai Daugilienė ir Kazėnas.

Socialdemokratų Vakariene Jau Nebetoli

Sausio 15 d., sekmadienį, bus metinė socialdemokratų vakariene, kuri kasmet sutraukia pažangiuosius lietuvius iš Bostono ir plačių aplinkinių. Vakariene bus Lietuvių Piliiečių Draugijos svetainėje, So. Bostone ant E St., pradžią 6 val. vakare.

Vakariene šeimininkės jau telkiasi, o rengėjai žadą pasirūpinti muzika ir kitomis prasmatnybėmis. Tikėtus prašome iš anksto įsigyti.

Rengėjai.

NAMAS IŠSPROGO, 4 ŽMONĖS DINGO

Auburn'e antradienį anksti rytą išsprogo vienas naujai pastatytas namas. Sprogimas buvo toks stiprus, kad namas visai subyrėjo, o to namo gyventojai, Edwin J. Leal, jo žmona ir du vaikai, kažkur dingo ir jo kijų jų pėdsakų nesurandama. Gaisrininkai sako, kad namą sugriovė dinamitas, o ne kas kita. Tyrinėjimas tęsiasi.

PLĖŠIKAI LYNN'E PAVOGĖ 2,500 DOLERIŲ

Jacob Mazur šį antradienį rytą atidarė krautuvę, Hub Cash and Carry Market, Lynne, 255 Washington St. Jį užpuolė plėšikai ir atėmė iš jo 2,500 pinigais ir 700 dolerių čekiais.

"KELEIVIO" KALENDORIUS JAU GATAVAS

Mūsų Kalendaris 1950 Metams jau išėjo ir dabar pats laikas jį užsisakyti. Užsakymus geriausia siųsti kartu su laikraščio prenumerata.

Kalendariaus kaina yra tokia pat, kaip kitais metais—50 centų. Užmokestis atskirai siunčiant galima prisiųsti ir pašto ženkleliais po 3 arba po 5 centus. Tik prašom nesiųsti oro pašto ženklelių, ir nesiųsti pašto ženklelių iš Kanados, nes mes negalim jų suvartoti.

Užsiskaisiems kalendarį jau pasiuntėme, naujus užsakymus tuoj išsiunčiame.

"KELEIVIS"
636 East Broadway
South Boston 27, Mass.

AR BOSTONO UOSTAS NEAPSIDIRBA?

Praeitą savaitę Bostono uosto valdyba paskelbė, kad dėl atplaukimo į uostą didelio skaičiaus prekybos laivų, uostas prašė laivus su išvietintais žmonėmis nukreipti į New Yorko uostą. Ypač daug laivų su vilnomis atvyko ir atvyksta į Bostono uostą iš Pietų Amerikos. Laivininkystės kompanijos dėl šito uosto pranešimo iškėlė protestą. Jos sako, kad uosto pranešimas sudaro įspūdį, lyg tarsi Bostono uostas esąs perkrautas darbu ir nebegali apsidirbti, nors tikrumoje taip nėra. Vienok laivai su išvietintais žmonėmis čia jau nebeatyksta.

BEDARBIŲ ŠALPOS

Mūsų valstijos bedarbių šelpimo fondas baigia metus su 79,000 dolerių deficitu. Didelis bedarbių skaičius, kuriems reikėjo mokėti pašalpas, išsėmė tą fondą ir ateinančiais metais įmokėjimai į bedarbių šelpimo fondą bus pakelti. Vidutiniai dabar darbdaviai į tą fondą moka 1.4% nuo išmokamų uždarbių, bet įmokėjimai gali būti pakelti iki 2.7% nuo uždarbių.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programą šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Mickey Haberek orwestra.
 - 2—Dainos.
 - 3—Pasaka apie Magdute.
- Po programai prašome parašyti laiškėlių ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court st. Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

Loval LchSę AUTOMOBILIUI PATALPA
Žemiau paduotu adresu galima išnuomoti patalpą automobiliui per žiemą laikyti.
M. Jonaitis,
373 K St., So. Boston.
Tel. SO 8-6269.

PARSIDUODA NAMAS

Dešimties familijų, viename kampe krautuvė, kitame galima atidaryti Lunch biznį. Galima ir išnuomoti vietą restoranui arba valykklai. Vieta labai gera. Dėl apžiūrėjimo ir sąlygų kreipkitės vakarais po šesiu:

Mrs. A. Kačikaitis-Kastik
490 Western Avenue
Brighton, Mass.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi li-goje \$25 pašalpos savaitę. Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM
596 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir
SO 8-2483

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT
100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SO 8-4149
Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europos. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

Skaityt Linkėjimai
Mielajam "Keleivui," skelbiančiam pasauliui apie lietuviškąją skaitybę, linkime gražių Kalėdų švenčių ir sėkmingų 1950 metų!
Bostono Skaityt ir Skaityt Vietininkija.

Ar Žinot Kur Ką Gauti!
Mes pranešam, kad turime mūsų krautuvėje visokių mašinų išrandavimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pėntų, varinių, sienoms papiurių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės
Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1239

Tel. SO 8-2965
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Sereodomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDZIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinis
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY
18 Tremont St., Kimball Building
Kambarys 205
BOSTON. Tel. LA 3-2371
arba: SO 6-2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą Santeikos
VALANDOS:
Nuo 9 iki 6 kasdien.
Šventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestavėms į namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141
arba namuose, 1650 Columbia Rr., So. Bostone, Tel. SO 8-2414.

LITHUANIAN FURNITURE CO.
APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 8-4618